Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Hostrup, Christian.; af C. Hostrup.
Titel | Title:	Eventyr paa Fodrejsen : Sangspil
Udgavebetegnelse | Edition Statement:	3. Udg.
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : F. H. Eibe, 1873
Fysiske størrelse | Physical extent:	151 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

55. – 133.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130021569829

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Lystspil
~~Skuespilads~~ Holberg i udødt
Heiberg Vaudevillen
Hetz
Hostrup
Vaudevillens Personer Featurfigurer
Hetz mere menneskelig
Hostrup ganske ud af Livet
Udvikling i Sprøget.
Lystspil skildrer kun de ydre Lider.
aldrig Karakteren til Bunds. dog begynder
det Hos Hostrup.
Har skabt en udmarket Skuespilkunst
Fru Heiberg, Fru Lødring.

Alvorligt socialt. Henrik Ibsen.
Hans og Per. Studenterne. Bred.
Strandbjerg. Vermund og Frio Krans.
Dyb Kritik over det store Selskab.
Kammeraad = Autoriteten.
Assessoren ogsaa usympatetisk, Vendekaabe.
Drustigt Anlæg: Forbryder og Øvrighed
overfor hinanden. Forbryderen gaar af
med Lyren.
Alvorligt: Laura, Teologisk Kandidat
at til Vægs af Forbryder.

Eventyr paa Fodrejsen.

Sangspil

af

C. Hostrup.

Tredje Udgave.

Kjøbenhavn.

F. H. Eibes Forlag.

1873.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Bianco Lunos Bogtrykkeri.

Eventyr paa Fodrejlen.

Personer.

Assessor Svale, Ejer til Strandbjerg.
Laura, hans Datter.
Johanne, hans Broderdatter fra Jylland.
Vermund, Forstkandidat.
Kammerraad Krans, Birkedommer.
Fru Krans, hans Kone.
Herlov, } Studenter.
Ejbæk, }
Hans Mortensen, kaldet **Skriverhans**, udbrudt Slave.
Per, Bonde.

Handlingen foregaar paa Gaarden Strandbjerg og i dens Omegn.

Første Akt.

Skovparti.

Første Scene.

Per og Skriverhans i Bondedragt ligge i Græsset, den sidste spisende.

Per.

Naa det glider nok godt ned.

Hans.

Ja naar man saadan en halvanden Dags Tid har krøbet om uden at faa saameget som Lugten af Mad, saa er man ikke kræsen: jeg forsikrer dig, Peer, at da jeg kom til dig, var jeg saa sulten, at jeg kunde have ædt dig med Hud og Haar. Men du skal ikke være bange; det griber jeg kun til i Nødsfald. — Se saa, Tak for Mad!

Per.

Velbekomme! Lad mig saa faa Posen!

Hans.

Nej, Per, det er Synd, at du for min Skyld skal have Ulejlighed med at slæbe paa den. Jeg skal nok gjemme den for dig.

Per.

Ja men hør, veed du hvad! det er min Mad.

Hans.

(tager Posen) Smør dig ikke paa den! Nu er det min, saa kan du sige, du har set den. Og desuden kan du jo ikke klage, Per, for du har jo faaet Betaling for det baade i Penge og Varer.

Per.

Ja det var nogle dejlige Varer. Og de tre Mark, dem har du vel rapset et Sted paa Vejen?

Hans.

Nej jeg har ærlig tigget mig dem sammen i Kongens Tjeneste, veed du det. Og Vareme var da heller ikke at foragte, for min Uniform var baade ren og hel, og saa mit Jernstrømpebaand, du — hvad?

Per.

Naa den Smule Jernkjæde — ja hvad skal jeg gjøre med den?

Hans.

Fy Per, du er en utaknemmelig Sjæl! Den Kjæde har jeg nu gaaet og aset paa for din Skyld. For dengang jeg og Kristen Skjævben var komne ud og havde faaet Jernene filet af os, saa smed han sit ud i en Mose, men jeg tænkte som saa: Jern er dog altid Penge værd, og vel er Slægt og Venner gode nok i Nødsfald, men man faar sgu ikke noget af dem, uden man giver dem noget for det. Ikke sandt, Per?

Per.

Ja det kunde nok hænde sig, at det var saa.

Men hvad vil du da nu gjøre, for hos mig faar du ikke mere?

Hans.

Jo hør nu, Per, jeg vilde nu se at komme væk som snareſt, for jeg skjøtter ikke mere om det Levebrød, det fører ikke til noget. Og i Morges da jeg laa dernede ved Stranden og saae paa Lejlighed — det var lige efter at jeg havde været hos dig og faaet disse Pjalter paa — da traf jeg paa en gammel Kammerat; han er nu Styrmand paa en Engellænder og skal sejle til Amerika i Morgen tidlig. Jeg betroede mig da til ham og snakkede for ham, men da han hørte, hvordan det hang sammen, saa gjorde han Knuder, skjøndt de netop skulde bruge en Mand til paa Briggen. Men jeg vidste, at han var en gjerrig Hund, og saa lovede jeg ham en Femmert, og det hjalp.

Per.

Men hvor vil du da faa den Femmert fra?

Hans.

Den maa du sly mig.

Per.

Du tager bestemt feil.

Hans.

Nej, du bliver nødt til det, for faar de Fingre i mig — og det gjør de, naar du ikke hjælper mig — saa har jeg ikke i Sinde at skaane dig længer. Jeg har adskilligt at fortælle Retten om dig, min Ven.

Per.

Ja men du melder mig ikke.

Hans.

Jo jeg gjør; hvis du ikke hjælper mig, kommer du selv til at trække i Uniformen.

Per (polisk).

Aa nej, det mener du ikke, for saa har du ingen Tilhold, naar du en Gang slipper ud igjen.

Hans.

Hmhm! du er sgu ikke saa tosset endda. Jeg vilde rigtignok helst have Pengene hos dig, for naar man skal tage dem hos Fremmede, vækker det altid Opsigt. Men det faar nu være! — Hvad hedder eders Birkedommer herude?

Per.

Hvad han hedder! ja det kan jeg ikke huske, men han er ellers Kammerraad eller saadan noget.

Hans.

Er det ellers en dygtig Mand? passer han godt paa?

Per.

Aa ja — dygtig kan det jo nok være han er, og det maa han vel være, siden han er bleven det; men farlig godt passer han ikke paa, for han er saa dum, saa det er fælt. Det er nok hans Kone, der altid siger ham, hvordan det skal være.

Hans.

Det var godt; man maa lede ham paa Vildspor. Hvad er det for en stor Gaard, der ligger her bagved Skoven?

Per.

Det er vor egen Gaard; det er Strandbjerg — der, hvor Asfessoren boer.

Hans.

Hvad er det for en Asfessor?

Per.

Ja jeg veed sgu ikke hvad det er for en Asfessor, men Asfessor er han, og vi har ikke mere end som den samme. Der er ogsaa nogle, der kalder ham Hr. Svale, men det lider han ikke saa godt. Og Penge har han nok af; fra ham kan du tage de fem Daler, uden at han mærker det.

Hans.

Knap nok. Hør, Per, det er i Grunden en snavs Stilling at være en Gavtyv.

Per.

Hahaha! ja det kunde vel være muligt. Men hvorfor har du da grebet til den Levemaade?

Hans.

Aa tal ikke saadan! Vi bliver dog kun til hvad vi skal blive. Skjæbnen eller — hvad han hedder der har Overregimentet — tager sgu ikke os paa Raad med; han tøjrer os paa en Plet, og saa kan vi kun gaa saa langt som Tovet er. Jeg har nu altid været storsnudet af Naturen, det kan jeg ikke gjøre for, og min Løn som Skriver paa Amtstuen kunde ikke forslaa. Jeg ræsonnerede nu som saa, at det maatte være Amtet ubehageligt at have pjaltede Embedsmænd, og saa tog jeg af Kassen hvad der manglede. Men jeg fik Skam til Tak.

Per.

Ja det var første Gang du blev taget. Men hvorfor lod du det ikke blive ved det?

Hans.

Bare jeg havde kunnet? Men det er nu saadan, at naar man en Gang har været i Tyvehullet, saa kan man ikke blive derfra, og man maa enten rejse ud af Verden eller i alt Fald ud af Landet, for at kunne begynde fra for af. Og dertil maa du hjælpe mig.

Per.

Nej!

Hans.

Du kan jo bare laane mig dem, din Tværdriver. Hvad, lille Per! laan mig de fem Daler; du skal faa dem igjen med Renter og Renters Renter.

Per.

Nej!

Hans.

Aa saa rejs Fanden i Vold! jeg vil heller ikke have noget at bestille med dig, for du er jo en Kjæltring.

Per.

Aa ikke mere end hvad der saadan kan bestaa med Skikkelighed.

Hans.

Og saadan en Karl skal gaa fri, mens vi andre, der vil være vor Haandtering bekjendt, jages som Rotter og Mus.

Per.

Ja, Hans, det er lumpent.

Hans.

Og dog kan Verden ikke undvære os. Vi gjør maaske mere Nytte end saamange andre.

Per.

Hahaha! gjør I Nytte? Hvad Nytte har du da haft af din Haandtering?

Hans.

Aa din Klodrian! hvem taler om sin egen Fordel? Det er jo netop Knuden af det, at vi er saa opofrende. Vi hjælper de andre, men det sviber til os selv.

Per.

Hahaha! Maa jeg da spørge, hvem I hjælper?

Hans.

Kan du ikke faa det i dit tykke Hoved, at naar ingen vil være Tyve, saa bliver mange Mennesker brødløse.

Mel. Fr. S. 38.

1.

Naar aldrig en frysende Haand sig et Læ
søger i Naboens Lomme,
gjemmer vel ingen sit Liggendefæ
bag Jern og Træ;
og Snedkeren faar i Profitten et Slaar,
Klejnsmeden rent maa forkomme,
ak, thi hans Laase, hans Nøgler og Slaaer
af Mode gaar.
Saadan man fremmer sit Lands Industri
ved Langfingreri.

Per.

Ja det er sandt nok; men saa kan Klejnsmeden da sætte sig ned som Grovsmed.

Hans.

Ja men der er mange andre, som ikke kan undvære os —

2.

Thi hele den Mængde, som lønnet saa fuldt
før efter Type har snuset,
Dommer i Retten og Skriver bag Pult,
maa dø af Sult.
Ej Stokkemænd mer da maa garve vort Skind,
Hundene jages af Huset,
Bægtren maa stikke med Taarer paa Kind
sin Pibe ind.
Saaledes lever ethvert Politi
af vor Industri.

3.

Ja var der ej Type, man vist dem forskrev,
ej man da plaged dem længer,
da fik de Lønning, og hædret de blev
med Adelsbrev.
Men de, som vi føder, er mest os imod,
haardt Politiet os trænger,
Smedene slutter os Bøjlen om Fod
med roligt Blod.
Derfor vil jeg allerhelst være fri
for den Industri.

Ja jeg er led og kjed af at opofre mig for Menneskeslægten, for den fortjener det min Sjæl ikke. Per! det er sidste Gang jeg beder dig derom. Giv mig saa de fem Daler!

Per.

Nej, Hans, stjæl du kun, for saa gjør du dog mest Nytte i Verden.

Hans.

Per, tag dig i Agt! (griber ham i Kraven) Jeg skaaner dig ikke.

Per.

Av — av! slip dog! (river sig løs) Lev vel, Hans; gjør du kun Nytte (løber).

Anden Scene.

Hans.

Hmhm, det er haardt, at man er nødt til at stjæle for at kunne lade være dermed. Der er ikke en, til hvem man kan gaa hen og sige: „Jeg vil ikke være Tyv mere, for jeg veed, at det er det dummeste, man kan gribe til. Vil De redde et Menneskes Liv, det koster kun fem Daler?" Nej der er sgu ingen, der giver to Skilling bort, uden han kan vente for fire Skilling Ros derfor — min Sjæl ikke en! — Hahaha! Nu har de travlt med at snuse mig op.

Mel. af en tydsk Drikkevise.

1.

Man har fundet til sin store Skræk
Buret tomt og Fuglen fløjet væk,
Øvrigheden ta'r de bedste Briller paa:
nu maa den se for hele Staten.
Hver en Skriver føler sig saa stor,
„Pas paa! pas paa ham!" brøler man i Kor;
hver Betjent har løftet Stokken for at slaa —
Pyt! I maae finde først Krabaten.

2.

Rundt i Landet gaar det Rædselsbud:
„Skriverhans er brudt af Fængslet ud!"

Husets Folk de stiller udenfor paa Vagt,
mens de forinden gaar og hvæse,
Damerne besvimer og gjør Sprœl:
„O Gud! det Asskum slaar os vist ihjel."
Og mens Frygt og Harme gjør paa Rœven Jagt,
smutter han bort for deres Næse.

Ja gid jeg var vel borte! (lytter) Der er nogen. Paa Lur, Gamle — kanske der er noget at fiske (gaar).

Tredie Scene.

Ejbœk (i Tøjfrakke med Straahat og Rejsetaske).

Hvor her er svalt — og smukt! Her kan jeg hvile et Øjeblik i Ro (sætter sig). O hvor jeg trænger til at være ene. Jeg har nu i et Par Dage bestandig været forfulgt af Herløvs evindelige Lystighed. Jeg følte en brændende Længsel efter rigtig at fordybe mig i de store Skove, vi er komne igjennem, rigtig at leve mig ind i Naturens Hemmeligheder, men hans Nærværelse og hans grændseløse Snaksomhed har fordœrvet mig hvert et frisk Indtryk. Jeg vil haabe, at det skal vare noget, inden han finder mig her. — Det er mig, som jeg var ellesskudt, der er ingen Ro paa mig. Jeg har aldrig før følt en saadan Sympathi med det grønne Liv omkring mig, aldrig en saadan Trang til at leve med Naturen og drømme med den; jeg har aldrig før forstaaet, at man for at gjøre det maa være ene, ene som Adam i Paradis — ja som Adam. (læner sig tilbage) Der titter den blaa Himmel frem. O jeg kunde ligge en hel Dag og stirre op i disse Trætoppe. Hvad er

det sorte, der sidder? det er nok en Skade — ja nu flyver den.

Fjerde Scene.

Ejbæk. Herløv, ogsaa i Reisedragt, kommer ind under de sidste Replikker, bærende noget i sit Lommetørklæde.

Herløv.

Ja, lad nu den Fugl flyve, hahaha!

Ejbæk (springer uvillig op).

Naa, saa er da min Ro forbi.

Herløv.

Hahaha! Bestandig sværmerisk.

Ejbæk.

Bestandig flov.

Herløv.

Naa naa, min Fa'r! Det er da ikke noget at blive muggen over. Du er bleven mig saa løjerlig i de to sidste Dage. (alvorlig) Ja jeg er i Grunden bange for, at du er kjed af mig.

Ejbæk (venlig).

Tilgiv mig! Du veed —

Herløv.

Ja lad os nu gjemme de Historier og først holde Maaltid. (sætter sig og breder Tørklædet ud) Vær saa artig! tag for dig af Retterne!

Ejbæk.

Stikkelsbær! hvor har du faaet dem?

Herløv (spiser).

Dem har jeg stjaalet.

Ejbæk.

Stjaalet?

Herløv (spisende).

Tyvstjaalet! Naa spis du kun! desto bedre smager de. Du lagde vel nok Mærke til den store Have her tæt udenfor Skoven; i det mindste fik min sultne Mave, der idag har maattet resignere paa Middagsmaden, straxt Øje paa dens højst appetitlige Stikkelsbær. Da der nu ingen var i Haven, som jeg kunde spørge om Lov til at tage dem, saa tog jeg dem uden Lov. Det er Historien! Naa spis!

Ejbæk (spiser).

Men det kunde jo have skaffet dig Ubehageligheder.

Herløv.

Det er min Sag. Paa en Fodrejse tager man alting med — ogsaa Stikkelsbær. Men det er sandt — lad os nu høre, hvorfor du før tog saa glubsk mod mig.

Ejbæk.

Herregud, du veed, jeg trænger imellem til at være alene.

Herløv.

Ja men hvor er den Trang kommen fra? I de første Dage af vor Vandring var du ligesaa lystig og aaben og snaksom som jeg, du havde ganske det tilbørlige Landstrygerhumør. Men nu — naar jeg er kaad, bliver du melankolsk; naar jeg længes efter Aftensmaden, sværmer du for Aftenrøden (putter det sidste Stikkelsbær i Munden) — velbekomme! — og saa er du bleven saa

fordømt grundig, alting skal betragtes fra alle Kanter og føles tilbunds; men det er der jo dog ingen Tid til.

Ejbæk.

Men man rejser jo dog for at betragte Naturen.

Herløv.

Aa nej vist gjør man ej! Naar man vil det, saa skal man ligge paa Landet. Nej, en Fodrejse har noget ganske andet at betyde.

Mel. af E. Bruun.

1.

Man maa rejse tilfods for at sprænge med Hast
alle Lænker, der binde til Hjemmet os fast;
man som Fuglen i Luften maa tumle sig fri,
for at glemme det daglige Livs Trøvleri.
For at blive Kulturen og Moderne kvit,
og de huslige Glæder og Venners Visit,
for at løse sin Aand
fra de strammende Baand
ta'r man Randslen paa Nakken og Staven i Haand.

2.

Man maa rejse tilfods for at døje lidt Ondt,
for at leve et Liv i det korte Sekundt,
for fra Morgen til Aften at trave sig træt,
for at tørste, for at sulte og spise sig mæt.
For at sige det Skjønne Goddag og Farvel
og bestandig med Haabet slaa Mindet ihjel,
for at røre sin Aand,
uden hæmmende Baand
ta'r man Randslen paa Nakken og Staven i Haand.

3.

Thi den evige Higen, som aldrig faar Fred,
det er Fodrejsens dybeste Hemmelighed:

Ikkun fremad og fremad og aldrig forknyt!
Har til Maalet man naaet, sætter strax man et nyt.
Om da ogsaa man fængsles et enkelt Minut,
om man bli'r undervejs i en Dejlighed skudt,
maa man rive sin Aand
fra de standsende Baand
og ta' Randslen paa Nakken og Staven i Haand.

Ejbæk.

Det kan være, du har Ret; men saa duer jeg ikke til at rejse.

Herløv.

Nej, du har endogsaa et Par Gange smittet mig, saa at jeg af Vanvare har vrøvlet mig ind i alvorlige Livsbetragtninger og Fremtidsplaner. Men nu — væk med dem! nu skal vi undersøge Finansvæsenet — op med Kassen, Hr. Kasserer!

Ejbæk (tager sin Tegnebog frem).

Her er Tegnebogen!

Herløv.

Saa vil jeg først fremlægge vore Smaapenge — (tager dem op af Lommen) — fire Skilling! (aabner Tegnebogen) Nu skal vi da se, hvorlænge vi kan holde ud. Det Rum er tomt, saa maa det være i det andet, — det — det er ogsaa tomt — Ejbæk! der er ingenting.

Ejbæk.

Ingenting! der maa vist være en Rigsdalerseddel.

Herløv.

Nej, der er øde og tomt. Skulde den ikke være faldet ud i din Lomme?

Ejbæk.

Nej, der er ikke noget — jo det er sandt — den engelske Mønt.

Herløv.

Ja den kan ikke nytte os noget i disse Bønderkroer, du skulde have byttet den i Helsingør. Naa du! hvad skal vi saa gjøre?

Ejbæk.

Ja jeg veed ikke andet end strax at gaa til Kjøbenhavn, vi har vel kun en halvfemte Mil tilbage.

Herløv.

Nej Tak! paa saa lumpen en Maade maa vi ikke ende vor Rejse. Skulde vi ikke hellere strax gaa tilbage til Helsingør og vexle Englænderen?

Ejbæk.

Nej, det har jeg ingen Lyst til.

Herløv.

Jeg heller ikke. Men det er ogsaa det samme — det er netop ypperligt, at vi er paa Knæerne, saa kan vi prøve, hvad det er at fægte sig frem. Hvad synes du om at introducere sig hos en Familie i Nabolavet?

Ejbæk.

Det vil jeg ikke indlade mig paa.

Herløv.

Ja hvad skal vi saa gjøre? (blader i Tegnebogen) Nej der er ikke det bitterste — undtagen en Rose.

Ejbæk (griber efter den).

En Rose! lad mig faa den.

Herløv (gjemmer den).

Se, se! naa saa du samler paa Roser! Hvor har du faaet den fra?

Ejbæk.

Lad mig nu faa den!

Herløv.

Nej ikke førend du skrifter. Naa saa du har altsaa haft hemmelige Eventyr?

Ejbæk.

Det er hverken Hemmeligheder eller Eventyr. Den Middag da vi var i Askerød, medens du var gaaet ind i Kroens Køkken for at passe paa, at Boeufstegen blev rigtig tillavet, laa jeg ude i Skoven ved Siden af Landevejen, da en aaben Vogn kom kjørende forbi —

Herløv.

Og i den? —

Ejbæk.

Sad mange Mennesker, som ikke interesserede mig, men iblandt dem den smukkeste Pige, jeg nogensinde har set.

Herløv.

Naa — og saa vendte hun sig og saae paa dig med et Blik —

Ejbæk.

Nej hun saae mig ikke, men desto mere uforstyrret kunde jeg glæde mig over det yndige Ansigt.

Herløv.

Men Rosen?

Ejbæk.

Den havde hun med nogle andre Blomster i Haanden,

men tabte den uden at mærke det lige ved det Sted, hvor jeg laa.

Herløv.

Og saa?

Ejbæk.

Saa er det forbi.

Herløv.

Er det saa forbi? (giver ham Rosen) Værsgo! Ikke andet — ja den Slags Eventyr kan jeg ogsaa opleve. Men fik du da ikke engang at vide, hvor hun hørte hjemme?

Ejbæk.

Jo en Karl sagde mig, at Vognen var fra Strandbjerg.

Herløv.

Fra Strandbjerg! Naa — saa det var derfor du endelig vilde se Strandbjerg, der skulde have saadan en dejlig Beliggenhed. Hahaha! du er fin! og det var derfor, du paa engang blev saa højtidelig og sværmerisk — hahaha! Det var da morsomt. — Ja men alvorlig talt — vi skulde dog hen og se det Strandbjerg, det er vist ikke langt herfra.

Ejbæk.

Ja men vi har jo ingen Penge.

Herløv.

Aa blæse med Pengene! Din Rose er jo ganske visen, du trænger til en ny. Men hvem er det, der kommer?

Femte Scene.

De Forrige. Hans (der lader som han ikke ser dem. Han synger i Bondedialekt, hvilken han taler i hele denne Scene, følgende Sang).

Mel. Svensk Folkesang.

1.

Og jeg vil ha' en Hjertenskjær det første som jeg kan,
men saadan en er ikke god at finde,
for hun skal have Kinder som den røde Tulipan,
og Øjnestene, der kan rigtig skinne;
ja hun skal være dejligst blandt de Piger hertillands
og lystig ved sit Arbejd og lystig i en Dands,
og hun skal ha' de pæneste Manerer.

Herløv (til Ejbæk).

Det er en rigtig Bondevise.

Ejbæk (til Herløv).

Ti bare stille! lad os høre!

Hans.

Hvor mon den Tøs nu er rendt hen!

2.

De Piger er vel gode nok, imens man paa dem ser,
men paa de meste kan man ikke lide;
og derfor vil jeg have en, som ej til andre ler,
men elsker mig og blot af mig vil vide.
Ja hun hos mig skal finde ret sin allerbedste Fryd,
og bringe til mit Hus baade Stræbsomhed og Dyd
og saa en Kiste fuld af gode Klæder.

(Herløv har under sidste Vers ytret Utaalmodighed, men Ejbæk betyder ham Tavshed).

Herløv (afsides til Ejbæk).

Det faar sgu ingen Ende med den Slags Viser.

Hans.

3.

Ja naar jeg blot kan finde en ret saadan som jeg vil,
da fejrer strax mit Bryllup jeg med Glæde,
og Egnens Mænd og Kvinder de skal bydes ind dertil,
og de skal saa saameget de kan æde;
og der skal være Dands og Spil tre hele Dag' i Rad,
thi Kjærlighedens Lykke den gjør dog Hjertet glad,
saa kan man sagtens lidt derpaa spendere.

Herløv
(gaar hen til ham).

Hans.

Goddag! Med Forlov at spørge, De skulde vel ikke have set en Tøs?

Herløv.

Hvad skulde det være for en Tøs?

Hans.

Aa det er ikke andet end Matises Tøs, som jeg skulde lede op, for hun er løbet fra Gæssene.

Herløv.

Nej hende har vi ikke set. Hør, kan du sige mig, hvor langt vi har til Strandbjerg?

Hans.

Til Strandbjerg! jo det kan jeg nok sige. De er vel fra Kjøbenhavn?

Herløv.

Ja vi er. Hvor langt er der da til Strandbjerg?

Hans.

Aa der er et Stykke Vej.

Herløv.

Hvor langt da? Er det er Mil?

Hans.

Nej en Mil er det ikke. Naa saa De vil besøge Strandbjerg?

Herløv (utaalmodig).

Ja! Er det da en Fjerdingvej?

Hans.

En Fjerdingvej? Aa ja det kan mestendels være en Fjerdingvej; det ligger heroppe bag om Skoven.

Herløv.

Hvem er Ejer af Strandbjerg?

Hans.

Naa saa De kjender ham ikke?

Herløv.

Nej, saa spurgte jeg ikke om det. Hvem er Ejeren?

Hans.

Aa det er jo Assessoren.

Herløv.

Hvad for en Assessor?

Hans.

Ja jeg veed sgu ikke, hvad det er for en Assessor, men vi har ikke mere end som den samme. Der er ogsaa nogle, som kalder ham Hr. Svale, men det lider han ikke saa godt.

Herløv.

(afsides til Ejvær) Assessor Svale — det var strax noget. (høit til Hans) Hvad er det for en Mand?

Hans.

Aa det er en pæn Mand, en meget venskabelig

Mand. (opdager Tegnebogen i Græsset) Nej se engang, er det en Bog? der er Guld paa ham.

Ejbæk (ræfker ham den).

Det er en Tegnebog, værsgo! vil De se den!

Hans.

Naa saa det er en Tegnebog? og man kan tage Bladene ud? Aa hvem der dog havde saadan et Papir med Guld paa!

Herløv.

Hvad vil du bruge det til?

Hans.

Aa jeg vil bare skrive et Vers til Maren, for det er min Kjæreste.

Herløv.

Hvad — kan du skrive Vers?

Hans.

Ja jeg har en Bog derhjemme med saadanne dejlige Vers.

Ejbæk.

Ja vil De have et Blad! værsgo! (giver ham et Blad.)

Hans.

Jeg siger saamange Tak.

Ejbæk.

Og har De noget at skrive med? Vi har to Blyanter, vil De ikke have den ene? (giver ham den.)

Hans.

Jeg takker — det er en Skam. Ja naar De vil til Strandbjerg, saa skal De bare gaa op derigjennem Skoven, og De kan være sikker paa, at De bliver vel modtagne.

Herløv.

Naa hvem bestaar ellers Familien af?

Hans.

Der er først Frøkenen — og hun er værd at se, for hun er det dejligste Kvindemenneske, som der kan tænkes paa den hele Jord.

Herløv.

(afsides til Ejbæk) Det er hende. (højt) Har Assessoren ikke for nylig været paa en lang Kjøretur med sin Familie?

Hans.

Jo jeg tror, de var forleden derude ad Askerød til.

Herløv (afsides til Ejbæk).

Det er altsaa de rigtige.

Hans.

Ja nu byder jeg Farvel — og mange Tak!

Herløv.

Hør bi lidt, vil du ikke have et Par Skilling?

(rager i Lommen, afsides til Ejbæk) Du tog Firskillingen.

Ejbæk (giver Hans den).

Værsgo, og Tak for god Underretning!

(Hans gaar).

Sjette Scene.

Ejbæk. Herløv. Tilsidst Hans.

Herløv.

Naa Ejbæk! hvad skal vi saa gjøre?

Ejbæk.

Vi gaar til Strandbjerg.

Herløv.

Bravo! Nu er du jo bleven fornuftig igjen.

Ejbæk.

Men hvorledes skal vi faa Adgang til Huset?

Herløv.

Aa det kan vi sagtens. Vi kan jo spille en lille Komedie.

Ejbæk.

Nej, jeg kan ikke spille nogen anden Rolle end min egen.

Herløv.

Da maa man dog vel sætte nogle Boller paa Suppen, for vi er ikke i Hjertet af Jylland, hvor Dørene staar aabne for alle og enhver. Men lad os saa gaa, og bær dig kun ad, som du vil! Jeg veed nok, hvad jeg skal gjøre. (De gaa)

Hans (kommer frem).

Og jeg veed ogsaa, hvad jeg skal gjøre.

(gaar)

(Et Værelse paa Strandbjerg. Gjennem de aabenstaaende Fløjdøre og Vinduer i Baggrunden er Udsigt over Sundet.)

Syvende Scene.

Laura og Vermund (komme ind fra forskjellige Sider).

Vermund.

Laura! Naa Gud ske Lov, at jeg engang traf Dem!

Laura.

Traf mig? vi har jo været sammen hele Dagen.

Vermund.

Kalder De det at være sammen? De har siddet her ganske tavs, og jeg har bestandig maattet konversere Deres Fader og Kusine og været nødt til at lade som jeg var lystig, for at skjule min Uro.

Laura.

Men De er somme Tider saa besynderlig. Hvor kunde det more Dem saadan at gjøre Nar af den stakkels Gartner?

Vermund.

Vær nu ikke saa streng! Hvad skal man gjøre, naar man er tvungen til at snakke og ikke har Lyst til det?

Laura.

Ja man behøver da ikke at lade sin Misfornøielse gaa ud over nogen.

Vermund.

Nej — De har Ret. Og De har jo før gjort mig opmærksom paa den Fejl, og jeg lover Dem, det skal blive bedre, naar blot De vil tage Dem lidt af mig — Laura, naar De blot kunde elske mig igjen.

Laura (sagte).

Ja De har jo givet mig Lov til at betænke mig.

Vermund.

Ja betænk Dem en Uge — en Maaned, om De vil. Jeg vil ikke forstyrre Deres frie Valg.

Mel. af Mendelssohn-Bartholdy.

2.

Jeg veed, Deres Billed herinde
vil fast, uudsletteligt staa;

men ej vil et Baand jeg dog binde,
som engang Dem tynge maa.
Betænk Dem! taalmodig jeg venter,
og selv om jeg bliver forskudt,
min Fred i den Vished jeg henter,
at Deres jeg ej har brudt.

2.

Laura.

De deri mig ej maa fortænke,
det kom saa uventet og brat,
og ej vil ved Letsind jeg krænke
den Tro, De til mig har sat.

Vermund.

Ja selv, skjøndt jeg Timerne tæller,
jeg be'r Dem, betænk, hvad De gjør!
og indtil min Dødsdom De fælder,
endnu jeg dog haabe tør.

Laura.

Ja De kan tro, jeg skjønner paa Deres Ædelmodighed.

Vermund.

Og De vil ikke røve mig alt Haab?

Laura.

Naar jeg blot kunde faa Ro til at samle mig.

Vermund.

De tror altsaa —

Laura.

Farvel, Vermund! (gaar.)

Ottende Scene.

Vermund.

Det er en nydelig Pige, og selv hendes For-

skruethed klæder hende godt. Hver Gang jeg ser hende, faar jeg mere Mod paa hende. — Bare vi nu snart skulde spise til Middag; det er i Grunden den eneste Fornøjelse, man har herude. Var det min Gaard, saa skulde man leve paa en anden Façon. Ja man veed jo ikke, hvad det kan blive, hun giver sig dog nok med det første, naar man stadig holder hende i Aande. — Og Luise — hende maa jeg se at gjøre kjed af mig i Tide; det er jo aabenbart, at den Forlibelse kun var en Indbildning.

Niende Scene.

Vermund. Johanne.

Johanne.

Hr. Vermund! De kan ikke gjætte, hvad jeg har til Dem.

Vermund.

Jo, Frøken Johanne! jeg veed nok, hvad De har til mig.

Johanne.

Naa, hvad har jeg da?

Vermund.

De har et godt Øje til mig.

Johanne.

Sikke Snak! hvor falder De paa det?

Vermund.

Jo det har alle Damer — det vil da sige — alle smukke.

Johanne.

Aa, fordi man er smuk, kan man da gjerne være fornuftig. Men naar De er saa indbildsk, faar De slet ikke Deres Brev.

Vermund.

Gjør jeg ikke? Skal vi vædde? (snapper hende det ud af haanden.)

Johanne.

Uh ha! er det en Maner? — Ja De kan nok strax se, fra hvem det Brev er, men det kan jeg ogsaa.

Vermund.

Saa?

Johanne.

Ja jeg har mine Mærker, som ikke slaar fejl.

Mel. af Kroyer.

1.

Ja lige strax man kjender
af Brevets Form og Skrift,
at ingen Herrehænder
har øvet den Bedrift.
De har jo ingen Søster —

Vermund.

Men Tanter nok, som gi'r
mig Skjænd — mer end jeg lyster —

Johanne.

Men ej paa rødt Papir.

2.

Kuløren er forskjellig —

Vermund.

Hvi er da Rødt saa slemt?

Johanne.

O vær nu ej saa hellig!
det kjender De bestemt.
Det røde skal jo sige,
det er et Elskovsbrev.

Vermund.

Ja saa?

Johanne.

Det veed De lige-
saa godt som hun, der skrev.

3.

Vermund.

De Sporet har forsejlet,
min Tante selv —

Johanne.

Aa Snak!
Se blot, det er forseglet
med baade Oblat og Lak.
En Hemmelighed ligger
bag dobbelt Laas gardert;
Forlovelsen er sikker,
men ikke deklarert.

4.

Og se, der spildt er blevet
en Draabe Lak derpaa,
det tyder jo, at Brevet
velkomment være maa.

Vermund.

Nej, nu for højt De stiger,
jeg ej Dem følge kan.

Johanne.

Jo jo, vi jydske Piger
har ogsaa lidt Forstand.

Vermund.

Nej, Frøken Johanne, der leder Deres Skarpsindighed Dem vild. Brevet er mig ingenlunde velkomment, da det sikkert indeholder en Fastepræbiken, hvortil jeg mangler den behørige Andagt.

Johanne.

Aa bild mig ikke det ind! — Maa jeg da se det — blot Underskriften!

Vermund.

Ja værseartig! hvis De kan faa fat paa det, (lægger Brevet i Tegnebogen) men indtil videre bliver det her.

Tiende Scene.

De Forrige, Kammerraad Krans med Frue.

Vermund.

Ah — Kammerraaden og Fruen! Hvilken Overraskelse! Det er længe siden, at jeg har haft den Fornøjelse at se Dem.

Frue.

Ja Hr. Vermund! det er Deres egen Skyld; vi har længe ventet Dem hjem til os. Men da De ikke kom, var vi baade for lidt stolte og for meget egenkjærlige til længer at undvære Synet af Dem, og derfor kom vi.

Vermund.

Jeg takker Fruen baade for Deres Venten og for Deres Komme. Jeg nægtede mig selv den Glæde at besøge Dem, fordi jeg frygtede for at forstyrre Fruen i Deres Embedsforretninger.

Frue.

Aa, skal De nu have det at satirisere over? Krans mener — og jeg tror ikke, at han har saa ganske Uret — at vi Damer i visse Henseender har skarpere Inkvisitorøjne end Herrerne, og derfor forsmaar han heller ikke i enkelte Tilfælde min Hjælp. Er der noget forunderligt deri?

Vermund.

Fruen misforstaar mig aldeles. Jeg finder, at Kammerraden gjør ganske Ret i at benytte sig af en sikkert saa fortrinlig Bistand, især da han saa haardt trænger til den.

Krans.

Hvad mener De?

Vermund.

Jeg mener, at denne Egn ikke har noget godt Renommee paa sig, og saa maa det jo være meget vanskeligt at overholde Orden og —

Krans.

Ja det kan De tro det er. Det er et Hundeliv! Jeg vilde helst tage dem med det gode, og det prøvede jeg ogsaa paa i Begyndelsen, men det lader sig ikke gjøre, man maa holde Tøjlerne stramme.

Vermund (ondskabsfuld).

Ja Kammerraaden er vist den rette Mand til at holde Tøjlerne stramme?

Krans.

Ja — ja det er jeg. Men det værste er, at, naar de har gjort noget lovstridigt herude, saa kan man aldrig faa dem til at bekjende.

Vermund (som før).

Naa — saa Kammerraaden kan ikke faa dem til at bekjende?

Krans.

Nej — ikke altid, for det er mageløst, saa de er udspekulerte. Se saaledes blev der nu f. Ex. forleden stjaalet et Lam nede i Kalvebæk, og jeg vidste nok, hvem der havde gjort det, for vi har før haft fat paa den Karl, men aldrig kunnet overbevise ham. Jeg lader ham da kalde op til mig og siger til ham i en streng Tone: „Hør du, jeg veed meget godt, at du har stjaalet det Lam nede i Kalvebæk," men Fyren lod sig ikke forbløffe og svarede ganske ugenert: „Nej, Hr. Kammerraad, det var ikke mig." Hvad skulde jeg nu gjøre? Jeg kaldte paa min Kone og sagde til hende: „Hør, jeg kan ikke faa Ole Peter til at bekjende, jeg veed sgu ikke hvad jeg skal gjøre."

Vermund (som før).

Vidste Kammerraaden virkelig ikke, hvad De skulde gjøre?

Krans.

Jo — jeg vidste det jo nok, men min Kone er virkelig en meget god Forretningsmand. Og hun sagde da ogsaa: „Vi skal nok hitte paa Raad," og saa gaar hun da hen til ham og siger — ja hvordan Pokker var det nu? Hør, Helene? hvordan var det du forleden bar dig ad med at fange Ole Peter?

Frue (som imidlertid har talt med Johanne).

Aa lad os aldrig tale om den Bagatel! Skulde jeg fortælle, hvor tidt du paa en siffig Maade har lokket

Sandheden ud af forstokkede Forbrydere, saa blev jeg aldrig færdig.

Vermund.

Maaske Kammerraaden vilde glæde mig med at fortælle en af disse Fiffigheder?

Krans.

Ja — naar det kan fornøje Dem. — Ah, der har vi jo Frøken Laura.

Ellevte Scene.

De Forrige. Laura.

Frue.

Goddag søde Laura! hvordan har du haft det saalænge? du ser saa bleg ud.

Laura.

Jeg befinder mig virkelig meget godt.

Krans.

Er Assessoren hjemme?

Laura.

Fader — nej — (ser paa Johanne).

Johanne.

Nej, Onkel er i Marken. De er ude at slaae Hø.

Frue.

Der ser vi strax, hvem der er den husligste; lille Johanne veed altid Besked om saadan noget. (til Laura) Men du er saa eftertænksom og alvorlig, mit Barn! se, hvor din Kusine ser munter og fornøjet ud.

Johanne.

Ja Hr. Vermund siger ogsaa, at jeg ler altid undtagen om Aftenen, for saa er jeg søvnig.

Vermund.

Naa Hr. Kammerraad! faar vi saa ikke den Fiffighed?

Krans.

Ja — jeg veed sgu ikke, hvad jeg skal hitte paa.

Vermund.

Naa — De skal først hitte paa det?

Krans.

Nej — Gudbevares! men —

Frue.

Krans er ikke af den Slags Folk, der holder af at rose sig selv.

Krans.

Nej det gjør jeg ikke.

Vermund (halvhøjt til Fruen).

Nej af gode Grunde overlader han det til Fruen.

Frue (ligeledes).

Fy, Hr. Vermund!

Vermund.

Jeg beder om Forladelse.

Frue (højt).

Nej, Krans har noget bedre at fortælle Dem, som tillige er en Nyhed. Der er nemlig to Slaver brudt ud.

Johanne.

U ha! bare de ikke kommer her!

Krans.

De kan være rolig, lille Frøken! Jeg skal nok beskytte Dem ved Lovens Hjælp —

Vermund.

Og ved Deres Kones.

Krans.

Ja — ja det forstaar sig. Det er for Resten to meget berygtede og snilde Forbrydere, nemlig Kristen Jensen, ogsaa kaldet Kristen Skjævben, fordi han har den Naturfejl at være skjævbenet.

Vermund.

Det er da mærkeligt — er det virkelig derfor?

Krans.

Ja det er saamænd! Og den anden er Hans Mortensen, som ogsaa kaldes Skriverhans, men jeg veed ikke, hvorfor han har faaet det Tilnavn.

Vermund.

Skulde det monstro ikke være, fordi han tidligere har været Skriver?

Krans.

Ja — maaske! det har jeg aldrig tænkt paa. Nok sagt — disse to Forbrydere er brudt ud af Arresten, og jeg har faaet utrykkelig Ordre til at passe vel paa, da de formodes at befinde sig i denne Omegn.

Johanne.

Gud, det er da skrækkeligt!

Krans.

De maa ikke være bange, stol paa mig! Jeg skal gjøre alt, hvad et Menneske formaar.

Vermund.

Det kommer da an paa, hvilket Menneske Kammerraaden mener.

Krans.

Aa — De er en Spøgefugl.

Laura (afsides til Vermund).

Hvor kan det more Dem at gjøre Nar af den godmodige Mand?

Vermund (afsides til Laura).

Laura! vidste De, hvor tungt det falder mig at vedligeholde denne Konversationstone —

Krans.

Det er sandt — jeg tog ogsaa et Signalement over disse Gavtyve med mig, for at De kan tage Dem ivare. (føler i sine Lommer) Hvor er det nu! (til Fruen) Har du ikke Signalementet?

Frue.

Nej, du tog det.

Krans.

Det er da slemt! Bare jeg ikke har tabt det! Hvad skal vi saa gjøre?

Johanne.

Aa vi kan i alt Fald kjende den ene paa de skjæve Been.

Krans.

Hahaha! Ja — og den anden kan vi kjende paa hans Skrift — hahaha — for han har jo været Skriver — hahaha!

Vermund.

Det er overmaade godt! hahaha!

Krans.

Hahaha! Ja saamænd er det saa. Men det er sandt, nu skulde vi nok hjem igjen.

Laura.

Skal Kammerraaden allerede bort?

Johanne.

Jeg troede, De vilde blive her i Aften.

Krans.

Nej jeg kan desværre ikke, saa gjerne jeg vilde.

Mel. Fr. Ep. 57.

1.

Vermund.

Fruen maa endelig blive.

Krans.

Nej hør,
Lene, du veed hvad der venter derhjemme.

Vermund.

A, De skal bruges som Inkvisitør?

Frue.

(til Krans) Det kan vel nok til i Morgen vi gjemme.
(til Vermund) Ja her paa Gaarden jeg vil inkvirere.

Vermund.

Bravo, De bliver?

Frue.

Og passer paa Dem.
(til Krans) Du har jo hjemme en Del at kopiere —

Krans.

Men kjære Lene!

Frue.

Saa du maa ta' hjem.

Johanne.

Se dog! kommer ej derhenne
Onkel med to fremmede Mænd?
Laura, du maa vist dem kjende,
nu de alle tre gaa herhen.

Frue.

Hvem mon det er?

Laura.

Jeg begriber det ikke.

Johanne.

Bare de dog vilde komme herind!

Vermund.

Det er vel Bursсher, der render og tigge.

Johanne.

Aa nej, hvor kan De dog være saa blind.

Krans.

A, De har Bluser paa.

Frue.

Heden er trykkende.

Vermund.

Ja, man maa klæde sig efter sin Stand.

Krans.

Det var da mærkeligt!

Johanne.

Og se — paa Ryggene
bære de Tasker af brunt Saffian.

2.

Se ham til venstre, som snakker og ler!

Frue.

Mens til hans Tale Assessoren smiler.

Laura.

Nej men den anden behager mig mer.

Vermund (parodisk).

Sværmerisk hans Øje paa Havfladen hviler.

Johanne.

Spot ikke Vermund! De kan ikke nægte,
smagfuld og smuk er dog Dragten, de bær.

Vermund.

Ja jeg tør ikke min Mening forfægte,
Frøkenen ynder vel støvede Klæ'r.

Johanne.

O de kommer, det er dejligt!
Engang dog vi Fremmede faar.

Vermund (afsides).

Mig det falder ubelejligt,
hvis ej strax de videre gaar.

Krans.

Hør nu Hr. Vermund, hvad jeg har udfundet,
det er vist Svenfker, der komme fra Hven.

Vermund.

Ja det kan være, maaske over Sundet
hid de har vandret da paa deres Ben.

Krans.

Stille, de kommer!

Alle.

Jeg kan ikke dølge mig,
sælsomme Anelser fylder mit Sind.

Assessor (viser sig i den aabne Dør med Herløv og Ejbæk).

Naa vær saa artig — ifald De vil følge mig —
kom, mine Herrer! se her skal vi ind.

Anden Akt.

(Et Værelse hos Kammerraad Krans).

Første Scene.

Hans (kommer ind og taler ud ad Døren i Bondedialekt).

Naa saa jeg skal vente her? (med sin naturlige Stemme) Nej nu har jeg vovet meget i mine Dage, men dette her er dog snart den mest uforskammede af alle mine Streger. Tyven aflægger et Visit hos Øvrigheden, der gjør Jagt paa ham. — Død og Plage, sikken en Idee! Men den kom som et Lyn, og jeg kan aldrig lade en god Idee gaa fra mig. Den kan vel ogsaa gaa, naar Tyven er fiffig og Øvrigheden er dum. Og jeg saae ham jo kjøre ud selvanden og komme alene tilbage, han er altsaa for Øjeblikket uden Kone, det vil sige uden Dømmekraft. Naar det bare kunde lykkes mig at faa hans Øjne fæstede paa noget uden for mig, saa skulde det da være forbandet, om jeg ikke —

Anden Scene.

Hans. Krans.

Krans.

Er det dig, som vil tale med mig?

Hans.

(i Bondedialekt, som i hele den følgende Scene) Nej, Deres Almægtighed! det er ikke mig.

Krans.

Er det ikke dig? hvad vil du da?

Hans.

Jeg skulde bare levere et Brev til Deres Almægtighed.

Krans.

Hvem er du da? hvor hører du hjemme?

Hans.

Jeg hedder Mads Rasmussen — jeg bor nede i Elmetofte.

Krans.

I Elmetofte? det er jo oppe ad Frederiksborg til. Hvem er da det Brev fra?

Hans.

Hvem det er fra? ja det veed jeg ikke.

Krans.

Veed du det ikke? hvorledes har du da faaet det?

Hans.

Skal jeg fortælle det?

Krans.

Ja vist.

Hans.

Naa ja, det kan jeg ogsaa. Jeg havde nu i min Smule Have faaet et Par Stikkelsbær, og saa tænkte jeg: Hvad skal jeg med dem? Jeg kunde dog kanske faa et Par Skilling for dem, tænkte jeg; det var maaske det rigtigste, om jeg saae at blive af med dem

i Helsingør. Og saa sagde Maren: „Hør, du kunde jo kjøre derned i Morgen tidlig", sagde hun. „Nej", sagde jeg, „det var baade Synd og Skam for de stakkels Dg", sagde jeg; „de har det haardt nok endda. Men jeg tager ikke Skade af at faa mine Ben rørt". Og saa gav Maren sig da tilfreds, og saa kom vi Stikkelsbærrene i to store Kurve, og saa gik jeg med dem.

Krans.

Naa — og saa kom du ti! Helsingør?

Hans.

Nej ikke strax, for det var en lang Vej, og jeg havde nu de to store Kurve at slæbe paa. Jeg gik hjemme fra igaar ved Solnedgang, og jeg naaede ikke til Helsingør før imorges tidlig.

Krans.

Og saa solgte du dine Hindbær der?

Hans.

Nej, Deres Almægtighed, det gjorde jeg ikke.

Krans.

Hvad? fik du ikke dine Hindbær solgt?

Hans.

Nej, for det var ikke Hindbær, jeg havde; det var Stikkelsbær.

Krans.

Aa det er ligemeget! fik du da ikke dine Stikkelsbær solgt?

Hans.

Jo — men det gik ikke saa rask, for jeg sad længe og gloede, og saa kom der en og kjøbte en Pot og saa kom der en og kjøbte en halv Pot, og det blev da

Middagstid, inden jeg blev færdig. Men endelig fik jeg da Kurvene tømt, og saa tænkte jeg: nu er det vel bedst at gaa hjem — og saa gik jeg.

Krans.

Men hvor fik du da Brevet fra?

Hans.

Ja nu kommer det strax. For da jeg kommer lidt udenfor Byen, saa kommer der en paa et højbenet Øg, og saa ser han paa mig, og saa siger han: „Hør, hvor skal du hen"? siger han. „Jeg skal hjem", siger jeg. „Hvor har du hjemme"? siger han. „I Elmetofte", siger jeg. „Hør veed du hvad", siger han, „kan du ikke bringe et Bud fra mig hen til Birkedommeren i Strandbjerg"? siger han. „Aa jo", siger jeg, „naar jeg kan tjene et Par Skilling". „Der har du en Mark", siger han. Og saa tog han en Bog op af sin Lomme, og saa lagde han ham paa Halsen af Øget, og saa skrev han noget deri. Og da han saa havde skrevet, saa rev han et Blad ud af Bogen, og saa lukkede han det sammen og gav mig det, og saa sagde han: „Vil du besørge det"? „Det skal jeg", sagde jeg. „Farvel!" sagde han, og saa red han, og saa gik jeg.

Krans.

Giv mig Brevet!

Hans (roder i Lommen).

Jo, her skal det være — bi lidt — jo her er det! (vil gaa) Farvel!

Krans.

Nej vent lidt! man maa dog se, hvad det er (aabner Brevet). Fra Konsul Holmberg — ham kjender

jeg ikke. (læser sagte) Hvad for noget! (læser videre) Skulde det være muligt! (til Hans) Er du ogsaa vis paa, at det er sandt?

Hans.

Nej, det er meget muligt, at det er Løgn altsammen.

Krans.

Hvad for noget?

Hans.

Ja det kan jeg jo ikke vide, Deres Almægtighed! jeg har jo ikke skrevet det.

Krans.

Nej det er sandt — hvad skal man gjøre? (kalder) Helene — Aa nu er hun jo ude — Hm hm! hør du — var det en fin Mand, som skrev det Brev?

Hans.

Fin! — ja hille den, hvor fin han var! Han var endnu nok saa fin som Deres Almægtighed. — Kan jeg saa gaa?

Krans (grublende).

Nej, du maa blive — ja det maa du — bi lidt — jeg har jo Brevet — nej, du maa gjerne gaa.

Hans.

Tak! (vil gaa) Farvel!

Krans.

Nej bi! Du maa ikke gaa. Herregud, hvad skal man gjøre? Naar man nu blot —

Hans.

Maa jeg saa ikke gaa?

Krans.

Nej, du maa ikke. Du kan — lad mig se! — du kan — du kan — du kan kjøre med mig hen til min Kone. Det kan du.

Hans.

Ja men Herregud — jeg skulde dog hjem i Aften.

Krans.

Det kommer du ikke.

Hans.

Men Deres Gefærlighed! betænk dog!

Mel. Jydsk Bondevise.

1.

De maa betænke,
hvor det vil krænke
dem, som i Aften venter mig hjem;
skal her jeg blive,
saa vil det give
stor Angst og Sorg for dem.
Maren vil sige: „Jøsses Død og Piin'!
Mads fuldet har, og brukket sine Bien!
eller ogsaa ligger
han paa Kroen og drikker
Pengene op, det Svin"!

2.

Krans.

Jeg vil ej tage
Ordren tilbage,
al denne Snak ej hjælper dig stort.
Den Sag maa klares!

Hans.

Men Gudbevares!
jeg har jo intet gjort.

Om dette Brev Dem end til Hjerte gaar,
er jeg dog uskyldig som et Faar.

Krans.

Du kan ikke slippe;
som en Marmorklippe
fast min Befaling staar.

Hans (afsides).

Man maa nok prøve paa en anden Maner.

3.

(med stigende Hidsighed)

Jeg er er en Bonde,
men ingenlunde
er derfor jeg saa dum som en Hest;
skal — maa jeg spørge —
de, som besørge
Breve, da i Arrest?
Er det det, De kalder Lands Lov og Ret,
saa siger jeg, at Loven hun er slet.
Fanden skal mig hente,
om jeg gider vente
længer paa denne Plet!

4.

Krans.

Men hør, min Kjære!

Hans.

Nej lad mig være!
Jeg vil ej længer holdes for Nar.

Krans.

Hør —

Hans (afsides).

Hvor han lokker!

Krans.

Hør nu for Pokker!
du misforstaaet mig har.
Sig, var det ej Mads Rasmussen du hed?

Hans.

Jo!

Krans (skriver det op).

Naa saa gaa og vær ej længer vred!

Hans.

Naa ja saa jeg pakker
mig afsted og takker
Deres Gefærlighed! (gaar)

Tredie Scene.

Krans.

Det er dog nogle uregerlige Mennesker, man har at gjøre med. Hm hm! jeg veed nok, Helene vil skjænde, fordi jeg ikke har holdt paa ham! men Herregud! hvad skal man gjøre, naar Mennesket gjør sig grov. Jeg maa bilde hende ind, at det er en Mand, jeg godt kjender. Men hvad skal jeg nu gribe til? Gjør jeg noget paa egen Haand, saa siger hun, det er galt; sender jeg Bud efter hende, saa bliver hun vred og kommer endda ikke; tager jeg strax til Strandbjerg, saa faar jeg ikke det Skriveri færdigt i rette Tid, og saa faar jeg baade hende og Sognefogden paa Nakken i Morgen. Det bliver nok det raadeligste først at blive færdig og saa tage til Strandbjerg. — Ak, det er haardt at være Birkedommer, naar man har sin Kone til Amtmand.

(gaar).

(En Bakke ved Sundet, som sees i Baggrunden med Hven og den svenske Kyst. Til Venstre Træer, der ogsaa hist og her beklæde Skrænten nedad mod Stranden, saa at man kun ser Toppene af dem. Til Højre Gavlen af Strandbjerg, beliggende paa Bakken, med et Par Vinduer.)

Fjerde Scene.

Assessor kommer frem bag Huset, trækkende **Herlov** ved Haanden.

Assessor.

Nej kom herhen! her er Udsigten allerbedst. Stil Dem her! Se saadan! Naa er den ikke bedst her?

Herlov.

Jo det er den rigtignok.

Assessor.

Ja den er tilforladelig superb. Og dog har nogle af mine Venner, og det var sandelig Folk med Smag, raadet mig til at tage disse Træer bort, men jeg kunde ikke gjøre det, der var noget i mit Indre, som rørte sig derimod, min Skjønhedssands kunde ikke finde sig deri. Hvad mener De? staa disse Træer ikke paa den rette Plads?

Herlov.

Jo de gjør vist Udsigten mere perspektivisk.

Assessor.

Perspektivisk! der har vi det! det var det rette Ord! perspektivisk; det var netop det, som jeg følte, men ikke kunde finde Ord til. Tusind Tak, fordi De gav mig det Ord.

Herlov.

Aa jeg beder, det er kun et Ord.

Asfessor.

Ja men et Ord er meget, overmaade meget! Veed De, hvad De har gjort med det Ord? De har løft min bundne Tanke. Og det glæder mig ret i Dem at have gjort Bekjendtskab med en ung Mand, der har saamegen Sands og Talent for den skjønneste af alle skjønne Kunster.

Herløv.

Kunster?

Asfessor.

Ja — jeg mener nemlig Havekunsten eller det naturlige Landskabsmaleri. Og det er jo en Kunst, hvis Udøvelse er befalet i selve Bibelen. Hedder det ikke til Adam, at han skal dyrke og forskjønne Jorden?

Herløv.

Det lyder just ikke ordret saaledes.

Asfessor.

Ja men det er dog Meningen. Jeg har nu den Anskuelse, at Vorherre vistnok er den bedste Landskabsmaler, men at han dog bestandig trænger til vor Assistance.

Herløv.

Saa kunde det maaske være en af Grundene, hvorfor han har skabt Menneskene!

Asfessor.

Ja uden Tvivl! Hvorledes skulde det ellers se ud her paa Jorden? Min Formand i Ejendommen brød sig ikke om at forskjønne den, han havde nu det Princip, at det var noget, Vorherre skulde besørge. Men da jeg kom herud, fik jeg at føle, at det var daarligt besørget,

for overalt stak Ukrudtet sin Næse frem, og saa var her saa forgroet, at der ikke var mere Udsigt end i en lukket Snustobaksdaase.

Herløv.

I saa Fald har Assessoren gjort Underværker herude.

Assessor.

Hahaha! Ja — uden at rose mig selv — er her bleven ganske net; men det har ogsaa kostet Hovedbrud. Men, det er sandt, hvor er Deres Ven, Hr. Ejbæk?

Femte Scene.

De Forrige. Johanne (kommer frem bag Huset).

Johanne (som har hørt de sidste Ord).

Hr. Ejbæk saae jeg for et Øjeblik siden gaa nede ved Stranden.

Assessor.

Ja Deres Ven sætter nok ikke saamegen Pris paa Naturskjønheder og brillante Udsigter?

Herløv.

Jo netop — han er endogsaa lidt sværmerisk. Men han er af dem, der gaa stille af med det.

Assessor.

Saa? ja — De har Ret! det kan man ogsaa se paa hans Øjne, det er nogle dybe Øjne, han har. Hør — jeg tør bande paa, at han er Digter.

Herløv.

Det tror jeg dog ikke.

Assessor.

Jo det kan De være vis paa — det saae jeg tilforladelig strax. Jeg har kjendt flere af disse unge Digtere, de ere alle saadan: udvendig rolige, tilbageholdne, fraværende, men naar man ser dem gjennem Øjet ned i deres Sjæls Dyb — lutter Ild! Det er et interessant Fænomen saadan en ung Digter! Det skal more mig at observere ham.

Johanne.

Naa, Hr. Herløv, har De saa Lyst at gaa med?

Herløv.

Jo Tak, med største Fornøjelse.

Assessor.

Hvor skal De hen, om jeg maa spørge?

Johanne.

Hr. Herløv ønskede at se Mejeriet, og jeg har tilbudt at vise ham om dernede.

Assessor.

Naa saa De interesserer Dem ogsaa for Landvæsenet?

Herløv.

Ja overmaade meget.

Assessor.

Nej De er da — uden Fortrydelse — et fortræffeligt ungt Menneske! Ja Landvæsenet — naar det er, hvad det bør være — saa er det en Videnskab, og en Videnskab fremfor alle Videnskaber, thi det er baade den mest praktiske og tillige den mest nationale.

Herløv.

Jeg har altid haft Kjærlighed dertil, for jeg er

født og opdragen paa Landet. Min Fader er nemlig Godsejer i Jylland.

Asfesfor.

Saa, er han det? Hør, Hr. Herløv, saa vil De da ikke tage bort fra os i Aften?

Herløv.

Jeg lader mig meget let bevæge til at blive.

Asfesfor.

Men Deres Ven?

Herløv.

Ja for hans Samtykke kan jeg indestaa, han er ganske indtaget af dette Sted. Det er ham, der bestandig har drevet paa, at vi skulde hen at se det.

Asfesfor.

Nej virkelig! det er mig ret kjært! Jo længer De vil blive, desto tjærere er det mig. Her er endnu meget, som maaske kan interessere Dem. Og vil De bese de indre Indretninger, saa kan De ikke faa nogen bedre Vejviser end min Niece, for — uden at rose mig selv — er det en ferm lille Pige.

Johanne.

Aa fy, Onkel! sikke noget! Hr. Herløv, vil De saa med? (Johanne og Herløv gaa).

Sjette Scene.

Asfesfor.

Det er virkelig et excellent ungt Menneske! Saadan en Varme og Interesse og saa den usædvanlige Sagkundskab! Perspektivisk! (ser igjennem den hule Haand) Ja det er aldeles træffende! Men den Digter, han interesserer

mig dog mest. Hvem veed — man har jo Digte baade om Rungsted og Hirschholm, maaske Turen nu ogsaa kunde komme til Strandbjerg! Saa fik man dog noget for sin Ulejlighed.

Syvende Scene.

Asfessor. Frue og **Vermund** (komme frem bag Huset).

Frue.

A, det er jo Asfessoren fordybet i sin Yndlingsudsigt.

Asfessor.

Ja denne Plet er ogsaa den bedste paa hele Ejendommen. Synes De ikke, at disse Træer, der staar nedad Skrænten, gjør Udsigten mere perspektivisk?

Vermund.

Perspektivisk! Nej det synes mig ikke; dertil staar de for lavt.

Asfessor.

Det er nok Dem selv, der staar for lavt. Nej det er netop saaledes de skal staa. Men det forstaar De Dem nu ikke paa. Naa, Frue, hvorledes synes De om mine unge Gjæster?

Frue.

Aa det er jo ganske nette Mennesker.

Vermund.

Lidt ubetydelige.

Asfessor.

Ubetydelige! Hvor vil De hen? Det er Mennesker med store Anlæg og herlige Kundskaber, og desuden er de af meget god Familie.

Vermund.

Saa? Men er Asfesforen da vis paa, at de er, hvad de udgive sig for?

Asfessor.

Nej de er meget mere, end de udgive sig for.

Vermund.

Virkelig?

Frue.

Det skulde vel aldrig være forklædte Prindser?

Asfessor.

Aa spøg nu ikke, lille Frue! De er det, der er meget bedre.

Mel. Fr. Ep. 41.

1.

Ser De — Herlov — han veed
fast om alting Besked,
men mest dog beundrer jeg hans
sjeldne æsthetiske Sands;
for Naturen han fik
et ualmindeligt Blik,
og Landvæsnet — tænk Dem dog kuns! —
kjender han ogsaa tilbunds.

Frue.

Nej virkelig?

Asfessor.

Jo — for hans Fa'r
i Jylland en Herregaard har.

Vermund.

Naa ja — saa maa han jo
vel være dygtig for to.

2.

Frue.

Men saa den anden?

Assessor.

Ja bi!
han bli'r nok et Geni;
thi dybt i hans Indre, man ser,
gjære der store Ideer.

Vermund.

Saa?

Assessor.

Ja!

Frue.

Men af hvad Art?

Assessor.

Aa han — det er mig klart —
er Digter og ej af de smaa.

Frue.

Har De set Prøver derpaa?

Assessor.

Ja — grant man jo ser i hans Blik
det Kald, han af Muserne fik.

Vermund.

Ja saa maa han, min Tro!
være Homer Nummer to.

3.

Assessor.

Ser De — saadan Visit
faar man ikke saa tidt.

Frue.

Men mon dog Assessoren ej
lader Dem blænde?

Vermund.

O nej!
Man med Fakler og Sang
hædre bør deres Rang.

Asſeſſor.

Hr. Vermund! for det Nailleri
vilde jeg helſt være fri;
der hører Erfaringer til,
naar Mennesker domme man vil.

Vermund.

Gud — jeg gjerne vil tro,
at de er Lys begge to.

Frue.

Men, Hr. Asſeſſor, hvorledes gjorde De Bekjendtſkab med disſe unge Mennesker?

Asſeſſor.

Aa det faldt ganſke naturligt. Jeg gaar ude i Skoven, da jeg paa een Gang faar Øje paa dem. I denne aparte Dragt og midt i den grønne Skov saae de virkelig meget romantiſke ud, saa jeg gik nærmere. Den ene af dem — det var Herløv — spurgte mig høfligt om Vejen til Strandbjerg. Vil De besøge Strandbjerg, sagde jeg. Jo, fortalte han, de var paa en Fodrejſe heroppe i det nordlige Sjælland for at se de skjønneſte Proſpekter, og navnlig havde de hørt Strandbjerg berømme for ſine fortryllende Udſigter; derfor var de nu meget begjærlige efter at faa det at se. Det interesſerede mig naturligvis, og jeg præſenterede mig for dem og tilbød dem at være deres Vejviſer. Og jeg haaber, at vi ikke saa snart skal miſte dem igjen, thi for det første blive de her i Nat.

Vermund.

Saa?

Assessor.

Ja — og jeg vil bede Fruen og Dem, Hr. Vermund, som gamle Husvenner at hjælpe mig med at underholde disse to unge Mennesker.

Vermund.

Ja hvis deres Aandrighed kan finde nogen Tilfredsstillelse i det, som min Ringhed kan producere —

Assessor.

Aa vær nu ikke saa beskeden — vi kjende nok Deres Underholdningsgaver. (gaar.)

Ottende Scene.

Frue. Vermund.

Frue.

Hr. Vermund! hvorfor har De egentlig saameget imod disse to Studenter?

Vermund.

Aa jeg har ikke andet imod dem, end at de ikke interessere mig.

Frue.

Der kunde dog maaske være noget andet i Vejen.

Vermund.

Hvad mener Fruen?

Frue.

Vermund! De har noget hemmeligt for.

Vermund.

Hemmeligt! hvor falder Fruen paa det? jeg viser mig altid, som jeg er.

Frue.

Dog ikke denne Gang. Sig mig, hvad fejler Laura?

Vermund.

Laura — fejler hun noget?

Frue.

O De løber ikke fra mig. Jeg har jo engang selv foreslaaet Dem det Parti, hvis De ikke havde nogen ældre Inklination —

Vermund.

Nej, det veed Fruen jo nok. Saadan noget er aldrig faldet mig ind.

Frue.

Jo nu er det faldet Dem ind, og det glæder mig, at De har fulgt mit Raad.

Vermund.

Nej, Frue, for Deres Inkvisitorøjne kan ingenting blive skjult. De har set ganske rigtig.

Frue.

Og Sagen er afgjort?

Vermund.

Næsten — jeg har i det mindste godt Haab.

Frue.

Saa vil jeg ogsaa være ærlig mod Dem. Jeg kom før af Vanvare til at høre lidt af en Samtale mellem Dem og Laura, som ikke kunde andet end forøge de store Tanker, jeg iforvejen havde om Deres Forstand og Menneskekundskab.

Vermund.

Saa?

Frue.

Laura bebrejdede Dem, at De havde railleret lidt med en Mand, som vi begge kjender, en vis Kammerraad. Husker De?

Vermund.

Jo!

Frue.

Jeg lægger ikke videre Vægt derpaa, for jeg veed, at det er kun Deres Spøg. Men Laura forstaar sig nu ikke paa Spøg; hun er opdraget herude paa Landet uden synderlig Omgang og Bekjendtskab med Verden, og hvormeget jeg holder af hende, saa kan jeg ikke nægte, at hun er en Smule overspændt.

Vermund.

Ja — men hvorledes kan det bevise min Menneskekundskab?

Frue.

Jo — netop den Maade, hvorpaa De optog Bebrejdelsen. For i Stedet for at forsvare Dem, hvortil De dog havde Ret, erkjendte De det selv for en Fejl, som De kun ved hendes Hjælp haabede at kunne aflægge.

Vermund.

Ja man maa hjælpe sig, som man kan.

Frue.

Ja men det er netop saa ypperlig gjort af Dem. For — oprigtig talt — De har dog ikke i Sinde at aflægge Deres Munterhed.

Vermund.

Ja det kan Fruen da ikke vide.

Frue.

Aa kom nu ikke med saadan noget! den hører jo nødvendig med til Deres Væsen. Men det er saa fortræffelig beregnet, for nu vil Laura jo bestandig have travlt med Dem, for at hjælpe paa Deres moralske Forbedring, og saadan en lille romantisk Pige vinder man aldrig lettere, end naar man giver hende Palmer i Hænderne og faar hende til at agere en Frelsens Engel.

Vermund.

Frue, De er uforlignelig! Nu er jeg vis paa Sejren, da jeg veed min Hemmelighed i Deres Hænder. For jeg haaber da, De ikke vil nægte mig Deres Hjælp.

Frue.

Ja hvis jeg kan være Dem til Nytte —

Vermund.

Om De kan? Jeg havde egentlig tre Ting at bede Dem om. For det første, at De vilde søge at indvirke lidt paa Laura.

Frue.

Jeg skal prøve derpaa.

Vermund.

Og dernæst vilde jeg bede Dem hjælpe mig med at skaffe os disse to Studenter fra Halsen; for de er mig ganske rigtig ubehagelige, da de adsprede Lauras Tanker —

Frue.

Som kun bør have Dem til Centrum. Ja det er ganske rigtig. Men for det tredie?

Vermund.

Ja for det tredie vilde jeg indbyde Fruen til en Spadseretur i Aftenluften.

Frue.

Tak skal De have! det vilde jeg gjerne. Men Laura sidder alene derinde; var det ikke hensigtsmæssigst, om De gik ind til hende?

Vermund (byder hende Armen).

Nej, Frue! jeg foretrækker altid det behagelige for det nyttige.

Niende Scene.

Hans (kommer ud af en Busk).

Det var da en opbyggelig Passiar! Jeg gad nu vide, om saadan to Personer er stort bedre end en stakkels Tyv. Aa — Menneskene er nu engang saadanne, Kjæltringer er de tilhobe, men der er baade kloge og dumme Kjæltringer, og jeg har været en af de dumme. Bi lidt! jeg kan blive klog endnu. — Hvor mon min Ven, Birkedommeren, bliver af? Her maa jeg vente paa ham, for at se, hvad det kan blive til. Jeg logerer inde i den Busk, det er en udmærket Lejlighed for Folk i mine Omstændigheder. Det er jo rigtignok lidt indskrænket, men jeg agter jo ogsaa at flytte i Morgen (ser sig forsigtig om og smutter ind i Busken).

Tiende Scene.

Laura (kommer fra Huset).

Jeg veed ikke hvad jeg skal tro. Saalænge han taler til mig, nærer jeg ikke mindste Mistillid, det forekommer mig endogsaa, som han er mig kjær; men naar

han saa er borte, saa bortdunster øjeblikkelig hvert Indtryk — er Skylden da hans eller min? Og naar jeg ser ham sammen med flere og hører denne kolde, ukjærlige Spot —

Ellevte Scene.

Laura. Ejbæk (kommer op fra Skrænten i Baggrunden).

Laura.

Hr. Ejbæk!

Ejbæk.

Frøken!

Laura.

De har været nede ved Stranden?

Ejbæk.

Ja jeg maatte ned og hilse paa den. Jeg skal sige Dem, jeg er født tæt ved Havet, og den Brusen, som vi høre her, klinger med i mine kjæreste Barndomserindringer.

Laura.

Men Stranden er dog egentlig smukkest heroppe fra Højden.

Ejbæk.

Nej sikkert ikke i dette Øjeblik. Naar jeg i en stille Sommeraften som denne gaar nede ved Havet, saa synes det mig først, at jeg ret forstaar det. Mens da hele den øvrige Natur hviler, hæver Havet sig endnu som det evigt urolige Menneskebryst, dets Brusen lyder i mine Ører som tunge Aandedrag, der er fulde af Længsel. Ja, Frøken, De er lykkelig, at De bestandig

kan leve i en saadan Egn og i en saadan Stilhed og Ensomhed.

Laura.

Ja jeg paaskjønner naturligvis, at her er saa smukt, men hvor velsignet Ensomheden kan være, saa kan man ogsaa undertiden faa for meget af den.

Ejbæk.

Saa? efter det Bekjendtskab jeg har til Dem — ja det er jo rigtignok kun kort —

Laura.

Jo overmaade kort.

Ejbæk.

Men paa Rejser stifter man Bekjendtskaber i en Fart, og efter det Billede af Dem, som jeg har dannet mig, mente jeg, at De netop var skabt for den landlige Ensomhed.

Laura.

Det tror jeg egentlig ogsaa, men — jeg er et Fruentimmer. En Mand kan have nok i sig selv, han kan fordybe sig i sine Bøger, men en stakkels Pige kan ikke saadan lade sig nøje med de døde Bogstaver. Man trænger til noget klarere, noget mere levende — ja jeg udtrykker mig daarligt, men —

Ejbæk.

O jeg forstaar Dem fuldkomment. De mener, at Kvinden fordrer et fyldigere og friskere Indtryk af det, hun skal tilegne sig; derfor hører hun bedre, end hun læser, og trænger mere til Samtale end til Bøger.

Laura.

Ja, og naar jeg læser noget, saa har jeg altid saa uhyre meget at spørge om.

Ejbæk.

Men De lever da heller ikke ganske som Eremit.

Laura.

Næstendels. Fader har travlt fra Morgen til Aften i Mark og Skov, og naar han kommer hjem, er han træt og søger Adspredelse. Saa nænner jeg naturligvis ikke at plage ham med mine smaa Bekymringer.

Ejbæk.

Men Deres Kusine?

Laura.

Ja hun er først kommen her for nylig, og desuden er hun ganske anderledes frisk og livsglad end jeg. Hun forstaar ikke mine Skrupler, og jeg tror, at jeg netop derfor holder saa meget af hende.

Ejbæk.

Men kommer her da saa sjelden Fremmede?

Laura.

Nej, her kommer altimellem Besøg fra Kjøbenhavn og deriblandt ansete og dygtige Folk. Men jeg veed ikke, om det er, fordi de blot er komne herud for at more sig: eller de maaske ser mig over Hovedet og ikke vil spilde et alvorligt Ord paa mig; men de Gange jeg har ledet Samtalen hen paa det, der interesserede mig, har man slaaet det hen i Spøg eller affærdiget mig med et Par flove Komplimenter. O De kan tro, naar man ønsker et alvorligt Svar, er der ikke noget saa krænkende

som den tomme Høflighed. — Men jeg bærer mig tosset ad, at jeg staar her og skrifter for et fremmed Menneske.

Ejbæk.

Jeg haaber ikke, De skal fortryde den Tillid, De viser mig.

Laura.

Ja De har i alt Fald vist en beundringsværdig Taalmodighed ved at høre paa min lange Passiar.

Ejbæk.

Jeg tror, at jeg ikke blot har hørt Dem, men ogsaa forstaaet Dem. Og hvis jeg maatte svare Dem, hvis De vilde give mig Lov til at angribe Dem lidt —

Laura.

O ja — det skal De ret have Tak for. Der er noget ved Dem, jeg saa godt kan lide; De er slet ikke lapset eller satirisk. Men hør, jeg faar et Indfald.

Mel. Spansk Folkesang.

1.

De har jo sagt, at saa dejligt
netop der nu er ved Stranden,
hvis det da er Dem belejligt
gaa vi derned med hinanden.
Hvad? skal vi gaa?

Ejbæk.

Ja lad os ile!
Bølgerne blaa
vinkende smile.

Laura.

Ja lad os gaa!

Ejbæk.

Og høre Vandet
skvulpende slaa
op over Sandet.

Begge.

Ja lad os gaa!

2.

Laura.

Saa maa De alt mig bekjende
rentud.

Ejbæk.

De har at befale.
Saadan en Aften som denne
kan kun fra Hjertet man tale.

Laura.

Lad os da gaa!
Tusmørket falder.

Ejbæk.

Bølgen den blaa
hviskende kalder.

Laura.

Ja lad os gaa!

Ejbæk.

Hør, hvor det klinger!

Laura.

Dernede maa
Ordet faa Vinger.

Begge.

Ja lad os gaa!

(De gaa).

Tolvte Scene.

Hans (kommer frem).

(taler ud efter de Bortgaaende). Tro ham ikke, min Glut! han tager dig ved Næsen. — Aa man maa strække sig lidt, der er saa Pokkers lavt til Loftet derinde. Men jeg kan ikke begribe, hvor den Birkedommer bliver af. Bare jeg ikke har gjort en dum Streg. Nu burde han komme og tage Fyrene ved Vingebenet, saa fik jeg Luft. Men han skulde da vel ikke — Tys! (smutter ind i Buffen.)

Trettende Scene.

Herlov. Johanne.

Johanne.

Naa nu er De da baade led og kjed af al den Herlighed.

Herløv.

Nej, hvor kunde jeg blive kjed deraf, naar De er Vejviser?

Johanne.

Altsaa er det blot for min Skyld, at De interesserer Dem for Landvæsenet?

Herløv.

Nej, det er det dog ikke; men naar jeg følger med Dem, saa interesserer det mig dobbelt.

Johanne.

Aa fy, hvor kan De sige saadant noget? Men det lader altsaa til, at De ikke vil lade Dem nøje med hvad vi har set. Maa jeg spørge, er der mere De ønsker?

Herløv.

Om der er mere jeg ønsker? Jo, skal vi gaa tilbunds i Tingene, saa er der rigtignok meget, meget mere.

Johanne.

Saa?

Herløv.

Ja i den sidste halve Time har jeg gaaet og ønsket hele Tiden.

Johanne.

Naa saadan? Ja nu forstaar jeg Dem.

Herløv.

Nej De gjør ikke.

Johanne.

Jo jeg gjør. De er bleven sulten og tørstig, De længes efter Aftensmaden. Ikke sandt?

Herløv.

Nej, mine Ønsker strække sig rigtignok meget videre. Jeg skal sige Dem, jeg begynder at blive fornuftig og lægge alvorlige Planer for Fremtiden.

Johanne.

Gjør De? det maa klæde Dem morsomt. Men det er i Grunden ikke høfligt af Dem at spekulere paa saadan noget, naar De taler med mig.

Herløv.

Jo, Frøken, De er saa fornuftig —

Johanne.

Aa!

Herløv.

Saa jeg ikke kunde andet end skamme mig over,

at jeg selv endnu ikke er noget. Nu er det bestemt, jeg vil være Landmand.

Johanne.

Vil De virkelig?

Herløv.

Ja jeg har altid haft Lyst dertil. Men den Gamle derhjemme sagde: „Bliv Student først, saa kan vi tale om det.“ Nu er jeg Student og har knebet mig igjennem anden Examen, men paa Vandringen herude, og især siden jeg kom til Dem, lille Frøken, er min Lyst vaagnet paany. Jeg føler, at jeg ikke duer til at hænge i Bøgerne, og derfor vil jeg skrive hjem i Morgen, at de skal lade mig lære Landvæsenet og siden kjøbe en Gaard til mig.

Johanne.

Det skal da være i Jylland?

Herløv.

Ja, vi Jyder er jo Patrioter.

Johanne.

Men tror De, Deres Fader gjør det?

Herløv.

Jo, den Gamle er en pæn Mand, som gjerne tager mod Rimelighed.

Johanne.

Naa saa det var altsaa en Gaard, De ønskede Dem?

Herløv.

Ja, og saa een Ting til; men det tør jeg ikke sige Dem?

Johanne.

Er De bange for mig?

Herløv.

Nej men — aa der er i Grunden ingen Tid til at gjøre lange Omsvøb.

Mel. af Du Puy.

1.

Den, som rejser, passe maa,
at ham Tiden ikke skal svigte;
hvad han fast ej holder paa,
taber slux han af Sigte.

Johanne.

Rask maa han være —

Herløv.

Og Tiden ej spilde,
vrøvler han længe —

Johanne.

Saa bli'r det for silde.

Herløv.

Ej kan han trælle for Vedtægt og Form,
han erobrer kun ved Storm.

Begge.

Han erobrer kun ved Storm.

2.

Herløv.

Maa jeg tale ligefrem?

Johanne.

Ja, hvad vilde De mig da sige?

Herløv.

At jeg fundet har i Dem
en fortræffelig Pige.

Johanne.

Fy, ti dog stille!

Herløv.

De gav mig jo nylig
Lov til at tale.

Johanne.

Men ej saa afstylig.
Husk at til Omsvøb er Tiden for knap,
:,: og tag fat, hvor før De slap! :,:

Herløv.

jeg ta'r fat hvor før jeg slap.

3.

Snart jeg rejse maa herfra:
o saa skjænk et Ord mig til Lindring!
Maa for mig en Plads der da
staa i Deres Erindring.

Johanne.

Ja De skal se —

Herløv.

Og De huske vil Stunden,
da til vort Venskab —

Johanne.

Vi her lagde Grunden.

Herløv.

Og naar om kort Tid vi samles igjen,
:,: tør jeg bygge fort paa den? :,:

Johanne.

Tør De bygge fort paa den.

Fjortende Scene.

De Forrige. Vermund, Frue.

Frue.

Naa — De har vel ogsaa været ude at spadsere?

Johanne.

Nej, vi har været inde i Mejeriet.

Vermund.

I Mejeriet! Naa Frøken Johanne, saa har han da drukket al Deres Fløde.

Herløv.

Ja jeg har i det mindste drukket saa meget, at Frøkenen ikke har noget tilovers for Dem.

Vermund.

De tager fejl; Frøken Johanne har netop grumme meget tilovers for mig.

Johanne.

Saa? (til Herløv) De skal ikke tro det.

Vermund.

Ja hvis Frøkenen ønsker Tavshed, saa skal det blive mellem os.

Johanne.

Aa fy — De er en styg en.

Femtende Scene.

De Forrige. Assessor.

Assessor (til Johanne).

Hvis du skal bruge nogen af Folkene, maa du skynde dig lidt, for jeg har givet dem Lov at tage hen til Gildet hos Ole Kristensen.

Johanne.

Ja saa maa jeg ind og dække Thebordet.

Assessor.

Bi lidt, du skulde have nogle Penge med til dem.

Er der ingen af de Herrer, som kan bytte mig en Femdalerseddel?

Vermund.

Jo det kan jeg nok. (tager Penge ud af sin Tegnebog) Vær saa artig!

Assessor.

Tak! der, Johanne! (rækker hende Pengene) Du veed, hvad vi plejer at give dem til at more sig for.

Sextende Scene.

De Forrige uden Johanne.

Assessor.

Men hvor er vores Poet, Hr. Ejbæk?

Frue.

Ja, og Laura — hende har jeg heller ikke set noget til.

Vermund.

De er maaske ogsaa inde i Mejeriet at drikke Fløde.

Herløv.

Nej, der komme de; de har vist spadseret nede ved Stranden.

Vermund.

Ja saa?

Syttende Scene.

De Forrige. Ejbæk. Laura.

Laura (til Ejbæk).

Nu skal De ret have Tak.

Ejbæk.

O, hvad skal jeg da sige?

Assessor.

Naa, Hr. Ejbæk! De har været nede ved Stranden og sværmet?

Vermund.

Ja — med Frøken Laura —

Ejbæk.

Vi gjorde en lille Spadseretur.

Assessor.

Det gjorde De Ret i. Det vil glæde mig, om De vil betragte Dem ganske som hjemme. Men hvad synes De saa om Strandbjerg? Er her ikke ganske kjønt?

Ejbæk.

O her er dejligt. Det er det smukkeste, jeg har set paa hele min Vandring.

Assessor.

Nej, Hr. Ejbæk, det er for meget, De vil smigre mig.

Vermund.

Det samme har jeg jo sagt saa tidt.

Assessor.

Ja men, tillad mig, i dette Punkt er Hr. Ejbæk en mere kompetent Dommer end De; for De veed nok, denne idealske Opfattelse, hvorpaa det især kommer an, dette poetiske Blik — ja De forstaar mig jo nok.

Ejbæk.

Jeg tør ikke tillægge mig noget ualmindeligt poetisk Blik.

Assessor.

Ja men det tør jeg, Hr. Ejbæk.

Vermund (til Ejbæk).

De mærker nok, at Assessoren er en meget fin Menneskekjender. — Men jeg kan ikke begribe, hvor Assessoren tør lade Deres Datter gaa alene ved Stranden med Hr. Ejbæk.

Assessor.

Tør? Hvad mener De?

Vermund.

Jeg mener blot, at det kunde være farligt.

Ejbæk.

Hr. Vermund! maa jeg udbede mig en Forklaring.

Vermund.

Gudbevares, Hr. Digter! De vil da ikke udfordre mig.

Assessor (hidsig).

Hr. Vermund, jeg maa sige —

Vermund.

Der ligger slet ikke noget fornærmeligt i mine Ord. Der er jo to udbrudte Slaver, der spøge her i Egnen, saa det kunde nok være farligt for Frøken Laura at gaa nede ved Stranden uden Beskyttelse.

Frue.

Ja men Hr. Ejbæk var jo med.

Vermund.

Ja men jeg tilstaar, jeg troede ikke, at Digterne nutildags var store Helte.

Ejbæk.

Digtertitlen maa jeg frabede mig, den tilkommer mig ikke. Og hvad mit Heltemod angaar, saa nærer jeg ingen Frygt for et Par udbrudte Slaver. De Stakler har vel mere Grund til at være bange for os, end vi for dem.

Vermund.

De Stakler? Herregud, jeg tror ordentlig det gjør Dem ondt for Gavtyvene.

Ejbæk.

Det gjør det ogsaa.

Frue.

Ja De sørger naturligvis som en god Theolog over Menneskeslægtens dybe Fordærvelse.

Ejbæk.

Dertil behøver man vel ikke at være Theolog. Men jeg mente egentlig, at man nok kunde føle Medlidenhed med et Menneske, der er bleven indviklet i Forbrydelser, førend han ret vidste hvad det var, og som maaske, naar han faar Øjnene op og ønsker at bryde af og begynde forfra, finder enhver Tilbagevej spærret. Det er dog haardt, imod sin Villie at være tvungen til at begaa Misgjerninger.

Assessor.

Ja det er meget sandt.

Vermund.

Ja der burde oprettes et Asyl for disse idealske Gavtyve.

Laura (til Vermund).

De spotter med Deres egen Følelse, De kan ikke mene det saa slemt.

Vermund (sagte til Laura).

Jeg veed jo, De kjender mig.

Assessor.

Men, Hr. Herløv, De staar jo og falder i Tanker.

Herløv.

Ja jeg tror næsten ogsaa.

Assessor.

Hør, vi skulde tænke paa, hvor vi skal logere Dem. De vil formodentlig helst have Udsigt over Stranden.

Ejbæk.

Ja det skal jeg ikke nægte.

Assessor.

De skal faa den smukkeste Udsigt paa hele Gaarden. Vil De se de Vinduer ovenover det store Lindetræ. Det er ved Siden af Deres Værelse, Hr. Vermund!

Vermund.

Ja imellem os er der kun en Dør, som ikke kan laases.

Herløv.

Jeg tænker heller ikke, at vi behøve Laase til at adskille os.

Vermund.

Nej, det smigrer jeg mig ogsaa med, for vi har hver sin Udgang.

Attende Scene.

De Forrige. Johanne (taler sagte til Asfesforen).

Asfessor.

Naa det var rart. Mine Herrer og Damer!

Vermund.

Jeg tror, Asfesforen vil holde en Tale.

Asfessor.

Ja vist vil jeg. Hør nu bare efter!

Mel. af O. Lindblad.

1.

En Tale skal jeg holde — lad gaa!
men hele Talen lyder som saa:
hvis paa Johanne stole man kan,
er Aftensbordet nu lavet istand.

Johanne.

De tiltakke maa ta'.

Asfessor (til Johanne).

Et Glas Vin maa vi ha'.

Johanne.

Men husk paa, jeg skal Dem hente,
Theen ej taaler at vente.

Alle.

Ja det er sandt, De skal os hente,
Theen ej taaler at vente.

2.

Asfessor.

Men Damer først De vælge Dem bør,
Hr. Vermund — Fruen!

Vermund (byder Fruen Armen).

Dersom jeg tør.

Assessor.

Jeg selv alene fører Dem an,
det passer bedst for en Enkemand.

Ejbæk (byder Laura Armen).

Hvis De nu vil som jeg.

Johanne (til Herlov).

De maa nøjes med mig. (giver ham Armen).

Assessor (idet han marscherer foran, og de andre parvis følge).

Marsch! Præmisserne er endte,
Theen ej taaler at vente.

Alle.

Marsch! Præmisserne er endte,
Theen ej taaler at vente.

(De gaa.)

Nittende Scene.

Hans (kommer frem).

3.

Ja gaa kun I! Nu Sagen er klar;
den grønne Jæger Pengene har,
og nok jeg tror, man kan faa dem fat,
thi Husets Folk er jo ude i Nat.
Over Lindenes Top
gaar til Vindvet man op.
:,: Mine Trængselsaar er endte,
nu skal min Lykke jeg hente. :,:

Kor (indenfor).

Kom, Præmisserne er endte,
Theen ej taaler at vente.

Tredie Akt.

(Værelse fra første Akt).

Første Scene.

Krans. Frue.

Krans.

Aa Helene, jeg har længtes saadan efter at blive færdig, for at komme til at tale med dig.

Frue.

Hvad er der da i Vejen?

Krans.

Jeg skal sige dig, der er kommet et Brev fra Konsul Holmberg i Helsingør.

Frue.

Konsul Holmberg? kjender du ham?

Krans.

Nej! men det er om disse udbrudte Gavtyve. Se, her er det.

Frue (læser).

„At jeg er temmelig overbevist om at have set de to Forbrydere, Kristen Jensen og Hans Mortensen, der ere mig bekjendte fra tidligere Tider, i Nærheden

af Kammerraadens Bolig, skulde jeg ikke undlade at underrette Deres Velbaarenhed om. Forbryderne vare klædte som Kavalerer, der ere paa en Fodvandring, i tynde Frakker, Straahatte og med Rejsetasker." — Hvad for noget? Det er jo de unge Gjæster, Herløv og Ejbæk.

Krans.

Hvad siger du? — Ja det er det saagu ogsaa. Det er da løjerligt, at det slet ikke er faldet mig ind.

Frue.

Aa det er jo umuligt. (læser) „Som jeg hører, skal de have begaaet flere Tyverier i Egnen, navnlig skal de paa flere Steder have brudt ind i Haverne, formodentlig for at stille deres Hunger paa Frugten. Hvilket jeg har anset det for min Pligt at underrette Deres Velbaarenhed om. Ærbødigst Holmberg, Konsul." — Aa det er nogen, der vil holde dig for Nar.

Krans.

Skulde det være?

Frue.

Ja, det er jo aabenbart. Hvem bragte dig det Brev?

Krans.

Det var en Husmand fra Elmetofte, som havde mødt Konsulen paa Vejen; og saa havde han skrevet det Par Ord paa et Blad af sin Tegnebog og bedt ham om at besørge det.

Frue.

Men den Bonde — hvor er da han? Du beholdt ham vel hjemme?

Krans.

Nej —

Frue.

Det var en utilgivelig Dumhed.

Krans.

Nej jeg skal sige dig, jeg kjender ham grumme godt, det er en meget skikkelig Mand, Mads Rasmussen fra Elmetofte.

Frue (afsides).

Skulde det ikke komme fra Vermund?

Krans (afsides).

Det slap jeg godt fra.

Frue (afsides).

Han bad mig hjælpe sig med at faa disse Gjæster af Vejen. Det kunde i Grunden ligne ham.

Krans.

Saa du mener, at det er bare Brøvl?

Frue.

Ja det kan man dog egentlig ikke vide. Man bør vel undersøge Sagen.

Krans.

Ja det bør man, det er indlysende. Jeg har ogsaa et Vidnesbyrd endnu. Men hvor er de henne, disse saakaldte Studenter?

Frue.

Stille! de spadserer udenfor.

Anden Scene.

De Forrige. Asfessor.

Frue.

Det er godt, Asfessoren kommer. Vi har en mærkelig Nyhed at meddele Dem.

Asfessor.

A godaften, Hr. Kammerraad, velkommen!

Krans.

Tak! Ja jeg kommer her just ikke for det bedste. Jeg maa bede Dem fatte Dem som en Mand.

Asfessor.

Hvad — hvad er det?

Frue.

De har jo hørt, at der er to Slaver brudt ud.

Asfessor.

Ja — ja — ja — og de?

Krans.

Det er ikke andre end Herløv og Ejbæk.

Asfessor.

Men Gud — Gudbevares! hvad siger De?

Frue.

Ja vi veed det da ikke vist. Men der er kastet Mistanke paa dem; nu kan De selv se (rækker ham Brevet).

Asfessor.

(læser) „Tynde Frakker, Straahatte og med Rejsetasker." — Aa ja, det er soleklart. Men Herregud! hvad skal vi gjøre! (raaber) Anders, Per!

Frue.

Stille, Hr. Asfessor! Husk, at Deres Folk er til Gilde!

Asfessor.

Det er ogsaa sandt. O Gud, hvad skal vi gjøre? De gaar derude med de stakkels Pigebørn. Om de nu løber bort med dem? om de tager Klæderne fra dem og slaar dem ihjel?

Krans.

Vær bare ikke bange! Vi skal nok faa Bugt med dem.

Frue.

Desuden kan det jo være muligt, at vi tage fejl. Vi veed det jo ikke bestemt.

Asfessor.

Naa De veed det ikke?

Frue.

Nej, men det kunde jo tænkes, at denne Angivelse var falsk.

Asfessor.

Ja det er sandt. Den kan maaske være udgaaet fra Tyvene selv.

Frue.

Nej, det synes mig ikke rimeligt. Ser De Billetten her? Den er aabenbart skreven paa et Blad af en Tegnebog og med Blyant, og Skriften er saa flygtig og skjødesløs.

Asfessor.

Men hvad beviser det?

Frue.

Det beviser i alt Fald, at det ikke er kommet fra Tyvene selv.

Mel. Fr. S. 44.

1.

Den Negligence, som er over Brevet —

Assessor.

Aa den beviser ikke stort.

Frue.

Jo, hvis en Gavtyv snildt det havde skrevet,
vilde han større Flid sig gjort.
Han maatte være mer forsigtig,
angst for at støde imod Formen an.

Assessor.

Ja, Frue, det er ganske rigtig.

Kraus.

Denne Post er grumme vigtig.

Frue.

Brevet er fra en dannet Mand.

Alle.

Brevet er fra en dannet Mand.

2.

Kraus.

Og endnu flere Ting er mig bekjendte;
hør, hvad hos os passeret er!
Lars saae en Fyr, som ud af Haven rendte
med en Pot stjaalne Stikkelsbær.

Frue.

Og han var klædt?

Kraus.

Som her staar skrevet,
Straahat og Rejsetaske og han bar.

Assessor.

Nej, aldrig har jeg sligt oplevet.

Frue.

Ganske stemmer det med Brevet.

Krans.

Ja nu er Sagen soleklar.

Alle.

Ja nu er Sagen soleklar.

3.

Assessor.

Og da vi før om Tyvene passiarte —
det var derude — (til Fruen). husker De? —
Ejbæk saa ivrig deres Sag forsvarte,
som om han selv var Part deri.
Og — ja vi kan det ikke nægte,
alt hvad han talte var saa fromt og smukt.

Krans.

Ja saadan er de Tyveknægte.

Frue.

Godt de kan med Munden fægte.

Krans.

Men vi skal nok med dem faa Bugt.

Alle.

Men vi skal nok med dem faa Bugt.

Assessor.

Men jeg maa dog tilstaa, at det har anet mig lige fra Begyndelsen af. Der er noget skjult, noget fordægtigt ved dem.

Frue.

Saa? ogsaa ved Digteren?

Assessor.

Ja jeg skal sige Dem —

Frue.

Nej lad os nu tale om, hvad der er at gjøre.

Assessor.

Ja det er vel bedst, at Kammerraaden tager dem paa sin Vogn og kjører dem lige til Arresthuset.

Krans.

Men uheldigvis er jeg selv Kusk, og jeg kan da ikke passe baade paa Tyvene og Hestene paa een Gang.

Frue.

Det var ogsaa dumt af dig, at du ikke tog Mikkel med.

Krans.

Ja men jeg anede jo slet ikke, at Gavtyvene var her paa Strandbjerg.

Frue.

Men det at du ikke anede det, det var jo netop din største Dumhed.

Krans.

Ja vistnok var det meget dumt, lille Helene, men —

Assessor.

Hør, hvad skal vi saa gjøre? Alle mine Folk er ude.

Krans.

Hvor er Hr. Vermund?

Assessor.

Aa han befandt sig ikke vel, og er gaaet i Seng.

Krans.

Saa maa vi vække ham!

Frue.

Nej, vi maa vistnok forholde os aldeles rolige og lade dem komme op paa deres Værelser. Naar saa

Folkene komme hjem, stille vi Vagt, saa at de ikke kan slippe ud, og saa tage vi dem i Morgen paa fastende Hjerte.

Assessor.

Og saa maa Kammerraaden og Fruen blive her i Nat.

Kraus.

Nej — det er ikke værdt.

Frue.

Jo vi blive. Vi vil ikke forlade vore Venner i Nøden.

Assessor.

Tak, gode Frue! O Gud, hvad skal det blive til?

Tredie Scene.

De Forrige. Johanne (fra Glasdøren).

Assessor.

Johanne! hør, min Pige! hvor er Tyvene?

Johanne.

Tyvene?

Assessor.

St — stille! jeg mener Herløv og Ejbæk.

Johanne.

Kalder du dem Tyve?

Kraus.

Ja, Frøken Johanne, De er en fornuftig Pige, til Dem kan man nok fortælle det. Vi har virkelig Mistanke, grundet Mistanke til de to Herrer.

Johanne (leende).

Tror De, at de er Tyve?

Assessor.

Ja vi har stor Grund til at tro, at de er de to Slaver, der er brudt ud.

Johanne (ser forundret paa dem, polisk).

Ja det er de bestemt ogsaa.

Krans.

Har De ogsaa opdaget noget?

Johanne.

Ja jeg har opdaget, at Ejbæk saa maa være Kristen Skjævben.

Assessor.

Saa? hvorfor det?

Johanne.

Jo — Herløv kan det ikke være, for han er meget velskabt.

Krans.

Ja saa er det meget sandsynligt, da han dog formodentlig har faaet dette Navn paa Grund af en Naturfejl.

Johanne.

Hahaha! Men Herregud, er De da gale?

Assessor (streng).

Johanne! hvad skal det betyde?

Johanne.

Men, kjære Onkel —

Frue.

De misforstaar os aldeles, det er vort ramme Alvor. Vi har faaet saa slaaende Beviser derfor, at vi næsten er nødt til at tro det.

Johanne.

Ja men hør — alvorlig —

Assessor.

Lad os blive fri for det Vaas! (rækker hende Brevet) Der — læs! saa skal du faa Øjnene op! (Hun læser og lader Brevet falde) Naa, hvad fejler dig?

Frue.

Assessoren maa endelig være rolig.

Krans (til Johanne).

De skal ikke være saa forknyt, vi skal nok forsvare Dem.

Assessor.

Gud veed, om de ikke allerede skulde have rapset noget? (til Johanne, som gaar) Naa lille Johanne, hvor vil du hen?

Johanne (grædende).

Jeg vil se, om der ikke mangler noget af Sølvtøjet.

Assessor.

Ja gjør det. Men hør, hvor er Fyrene?

Johanne.

De staar lige udenfor.

Krans.

Guds Død og Pine! Bare de ikke har hørt noget.

Frue.

Ja det er bedst, vi gaar ud til dem.

(Johanne gaar ind til Siden, de andre gjennem Glasdøren.)

(Et Værelse i Strandbjergs øverste Etage med tre Døre og et Vindue, som staar aabent. Lys Sommernat.)

Fjerde Scene.

Hans (stiger ind af Vinduet).

Se saa, det maa være hans Dør. O gid jeg kunde være fri. Naa rask! (gaar til Vermunds Dør) Han gik i Seng for en Time siden, saa maa han da sove nu. (lukker Døren op) Han sover. Og der ligger Tegnebogen paa Bordet. Stille! (han gaar ind i Vermunds Værelse og kommer strax tilbage) Jeg har den. Nu blot ti Skridt — der er de paa Trappen — naa godnat, Ole! (løber ind i Vermunds Værelse.)

Femte Scene.

Asfessor lyser Herløv og Ejbæk ind.

Asfessor.

Vær saa artig, mine Herrer! her er Deres Værelse, og her er Døren til Deres Sovekammer. (sætter Lyset paa Bordet) Nu vil jeg bede Dem tage tiltakke med hvad Lejligheden formaar.

Herløv.

Aa, Hr. Asfessor, det er meget bedre, end vi er vante til.

Asfessor (afsides).

Ja det tror jeg nok, din Tyveknægt!

Herløv.

Hvor fører den Dør hen?

Asfessor.

(afsides) Se, de skal strax udspørge. (højt) Den Dør

der fører ind til Hr. Vermunds Sovekammer. Men han sover meget let, han vaagner ved den mindste Larm.

Ejbæk.

Ja vi skal nok være rolige.

Herløv.

Assessoren skulde ikke vide præcist, hvad Klokken er?

Assessor

(tager sit Ur frem, men stikker det strax i Lommen igjen).

Nej, jeg har ingen Ur hos mig.

Herløv.

Frøken Johanne var bange for, at vi skulde blive overfaldne af en Røverbande, for Deres Folk er nok til Gilde i Nat.

Assessor.

Ja men de kommer strax — det vil sige, de er komne hjem for et Øjeblik siden. (aftides) Det Typepak! (høit) Godnat, mine Herrer!

Ejbæk.

Godnat, Hr. Assessor! Og vi maa ret takke Dem for de behagelige Timer, Deres Gjæstfrihed i Dag har skjænket os.

Assessor (bittert).

Aa jeg gjør ingen Regning paa nogen Taknemmelighed. (griber sig i det) Godnat, mine kjære unge Venner! (rækker dem Haanden) Godnat, Hr. Ejbæk! godnat Hr. Herløv! lad mig nu se, De sover vel og drømmer behageligt.

Begge.

Godnat, Hr. Assessor! Godnat! (Assessor gaar).

Sjette Scene.

Herlov. Ejbæk.

Ejbæk.

Hvor han paa en Gang er bleven løjerlig!

Herløv.

Det mærkede jeg ikke noget til. Jeg synes nu, det er en uhyre elskværdig Mand.

Ejbæk.

Ja det synes jeg ogsaa.

Herløv.

Ja dig gjorde han nu formelig Kur til. Men du er ogsaa en Kjernekarl, veed du det, dit Affkum!

Ejbæk.

Aa du er meget bedre end jeg.

Herløv.

Det er Løgn, min Ven! Der er saa meget Brøvl i mig. Men det veed jeg, jeg har aldrig været i saadan en Kreds af udmærkede Mennesker, som i Aften.

Ejbæk.

Hvad siger du da om vor Modstander, Vermund?

Herløv.

Aa det er vist en brav Fyr, og han er ikke saa tosset, men i Grunden er det en stor Lømmel. Men jeg tørte ham da ogsaa lidt ved Bordet. Du har nok aldrig før bemærket mit Talent for den krakilske Vittighed?

Ejbæk.

Nej, det overraskede mig virkelig.

Herløv.

Mig med. Og — alvorlig talt — synes du ikke, jeg gjorde det ganske godt?

Ejbæk.

Jo, fortræffeligt!

Herløv.

Det synes mig selv, og det samme sagde Johanne. Ja du kjender ikke den Pige, men hun og jeg har nu haft en hel Del sammen. (synger) „Johanne! Johanne! Min Hemmelighed kjender du."

Ejbæk.

Gale Menneske! du maa være lidt stille!

Herløv.

Vær nu ikke urimelig! Jeg kan saagu ikke. Hør lad os dandse! (tager ham om Livet og synger af en Vals) La la la la — —

Ejbæk.

Jeg tror ordentlig, du har faaet lidt i Hovedet.

Herløv.

Nej, men jeg er bare saa myrderlig fornøjet — hu! — Hør, jeg skal betro dig noget, jeg er bleven alvorlig forelsket.

Ejbæk.

Er du?

Herløv.

Min Sjæl! — op over begge Ørerne.

Ejbæk.

Nej virkelig!

Herløv.

Ja, er det ikke komisk? Ja du vil ikke rigtig tro mig, fordi jeg ikke gaar og ser rørende ud; men, jeg forsikrer dig, i Hjertet er jeg ligesaa sværmerisk, som du — hahaha!

Ejbæk.

Men jeg kan jo ikke blive klog paa, om det er Spøg eller Alvor.

Herløv.

Det er paa Ære mit Alvor. Og jeg er ikke blot forelsket, nej jeg er gjenelsket, ja — tænk dig — jeg er halvvejs forlovet.

Ejbæk.

Aa Snak!

Herløv.

Jo vi er blevne enige om, at det maaske nok kan lade sig gjøre. — Men hvorledes gaar det med din Historie, for jeg veed nok, du er en stor Rad.

Ejbæk.

Aa jeg har ikke noget at fortælle.

Herløv.

Ikke det? Jeg troede, dit melankolske Øje havde truffet Frøken Lauras Hjerte midt i det sorte.

Ejbæk.

Lad være med den Spøg, den kan jeg ikke lide.

Herløv.

Men Herregud, hvad skal jeg da bestille? Det er ogsaa kjedeligt, at man skal gaa i Seng. Jeg har saadan en Lyst til at dandse. Tænk dig, om vi nu skulde til Dands.

Mel. Pariservise.

1.

Ja hvis i Skovens Hal
vi hørte Valsen klinge,

ja tænk — om her blev Bal,
hvor skulde jeg da svinge
min Skat
den hele dejlige Nat.
Og hopsasa falalalala!
falala! falala!

Men hør, du Gamle! du er ikke rigtig fornøjet.

Ejbæk.

Jeg forsikrer dig, jeg har aldrig været saa glad, som jeg er i Dag.

Herløv.

Gud, hvor jeg kan godt lide dig for det! Har du saa faaet dig en frisk Rose i Stedet for den visne, hvad? — Ja det var en udmærket Indretning af Vorherre, at han ved Sultekur tvang os til at snylte os frem.

2.

Af Trang paa Proviant
paa Strandbjerg vi mon strande,
men du din Rose fandt
og jeg fandt min Johanne,
og saa
en Stranding lide jeg maa.
Og hopsasa falalalala!
falala! falala!

Ejbæk.

Men husk paa hvad Assessoren sagde, at Vermund sover derinde.

Herløv.

Lad ham sove!

Ejbæk.

Ja men det kan han jo ikke, naar du skraaler saadan op. Desuden vækker du jo hele Huset.

Herløv.

Naa ja — saa lad os gaa til Sengs.

Ejbæk.

Jeg bliver her et Øjeblik. Du kan gjerne tage Lyset med dig.

Herløv.

Lad gaa da! (tager Lyset) Man maa jo rette sig lidt efter den prosaiske Verden.

3.

Man tvinger mig dertil,
saa vil jeg Pladsen rømme,
men ej jeg sove vil,
nej jeg vil bare drømme.
Godnat!
nu drømmer jeg om min Skat.

Ejbæk.

Godnat!

Herløv (i Sovekammerdøren, fortsætter Sangen).

Og hopsasa falalalala!
falala! falala!

(gaar).

Syvende Scene.

Ejbæk.

Ja Herløv har gjort Ret. Hvor jeg misunder ham den Kjækhed! Er jeg ikke vis paa min Kjærlighed! Og hun? Hun lod mig jo se til Bunden af sin dybe, rene Sjæl. Saadant et Øjeblik kommer maaske aldrig

igjen. O, jeg Daare, at jeg ikke benyttede det! (det banker) Hvem kan det være? Kom ind!

Ottende Scene.

Ejbæk. Laura (med et Lys i Haanden).

Ejbæk.

Frøken Laura!

Laura.

Det synes Dem vist underligt, at jeg kommer; men jeg er nødt dertil, jeg maa tale et Ord med Dem.

Ejbæk.

De vil tale med mig!

Laura.

For Guds Skyld, tal ikke saa højt! Jeg tror, at De er et godt Menneske, ja jeg er fuldt og fast overbevist derom. Jeg har talt med Dem som med ingen anden, og jeg kan ikke tvivle paa Deres Retskaffenhed; men der kunde jo dog gjerne være noget i Vejen, noget — hvad kjender jeg til det — som ikke stemmer overens med Lovene, nogle ydre Formaliteter eller —

Ejbæk.

Jeg forstaar Dem virkelig ikke. Hvad skulde der være i Vejen?

Laura.

Ja det veed jeg ikke; men Birkedommeren er kommet med en Anklage eller saadan noget mod Dem og Hr. Herløv, og Fader taler om, at der skal stilles Vagt udenfor Huset, for at De ikke skal løbe bort, og

Johanne gaar og græder — jo der maa være noget i Vejen.

Ejbæk.

Det er dog forunderligt.

Laura.

Jeg tror ikke, De kan have gjort noget uædelt, men et ungt Menneske kan saa let lade sig henrive — en lille Uforsigtighed maaske af en god Bevæggrund, men som dog kunde have slemme Følger, og især her, hvor Birkedommeren er noget enfoldig.

Ejbæk.

Det maa være grundet paa en Fejltagelse.

Laura.

Ja det tænkte jeg ogsaa paa; men jeg vilde dog advare Dem, for at De, hvis De nærede nogen Frygt, kunde faa Leilighed til at slippe bort i Tide.

Ejbæk.

Jeg nærer ikke den ringeste Frygt.

Laura.

Vil De dog blot høre mig! Alle vore Folk er ude, og kommer først hjem om en Times Tid. Hvis der derfor skulde være noget i Vejen, saa kan De gaa ud af dette Vindue og stige ned af Træet derudenfor. — Det var, hvad jeg havde at sige — Godnat!

Ejbæk.

Laura — Frøken! vil De blot ofre mig et Øjeblik endnu!

Mel. Italiensk Folkesang.

1.

Hver Misforstand og Fare
venter jeg fro — ja venter jeg fro,
jeg skal det sikkert klare,
vil De mig tro — ja vil De mig tro?
Jeg trøstig kan se til,
ej bort jeg løbe vil.

2.

Laura.

Den Frygt, som mig bedøved,
knap jeg forstaar — jeg knap nu forstaar,
thi skjøndt jeg kom bedrøvet,
glad jeg dog gaar — ja glad jeg dog gaar.

Ejbæk.

O gaa ej strax igjen,
et Ord — blot et Ord end!

3.

O Laura, Ordet trænger
dybt fra mit Sind — saa dybt fra mit Sind,
nu kan jeg der ej længer
slutte det ind — ej slutte det ind.
Det tvinger selv sig frem:
jeg elsker — elsker Dem.

De tier! Laura, er De fortørnet? Tro ikke, at det er en flygtig Opblussen, jeg er ikke letsindig. Jeg saae Dem for to Dage siden, i den Tid har De ikke været ude af mine Tanker. Vil De da tro, at det er dybt og alvorligt ment?

Laura.

Jeg tror Dem.

Ejbæk.

Har jeg da taget fejl af Deres Adfærd imod mig?

De siger selv, at De har talt med mig som med ingen anden; De kommer til mig ved Nattetid for at redde mig. Laura — svar mig — har jeg misforstaaet Dem?

Laura.

De er kommen for sildig. Jeg er allerede —

Ejbæk.

Forlovet?

Laura.

Saa godt som forlovet — med Vermund.

(gaar med Lyset).

Niende Scene.

Ejbæk, siden Hans.

Ejbæk.

Med Vermund! — o Gud! (sætter sig paa Stolen ved det aabne Vindue, med Ansigtet skjult i Hænderne).

Mel. Fr. Ep. 14.

(Efter et langt Forspil kommer Hans listende.)

1.

Hans.

Nu maa jeg prøvere,
her er ingen mere.
Alle sover,
Lykken staar mig bi.
Stille — stille — sagte!
Hvis jeg nogen vakte!
Gulvet over —
o saa er jeg fri.
Men han sover jo paa Stolen her,
jeg maa gaa ham ganske — ganske nær.
Tys! tys!
Blot et Skridt endnu.

Ejbæk (farer op).

Hvem der?

2.

Ejbæk (griber ham i Kraven).

Nu jeg sikkert har Dem.
Hvem er De? forklar Dem!

Hans.

Lad mig fare!
Slip mig dog min Ven!

Ejbæk.

Hvad har De i Sinde?
hvad vil De herinde?

Hans.

Jeg vil bare —
bare ud igjen.

Ejbæk.

De maa følge — kan De det forstaa!

Hans.

O vær naadig! lad igjen mig gaa!

Ejbæk (idet han fører ham hen til Herløvs Dør)

Saa! — saa! —

Hans.

Aa! — aa!

Ej saa højt De skrige maa.

Ejbæk.

Først et Lys jeg hente maa.

(aabner Herløvs Dør og tager et tændt Lys.)

Ejbæk.

Nu kan jeg først se Dem.

Hans.

O skaan mig! vær barmhjertig!

Ejbæk.

Men hvad? det er jo vor Vejviser fra i Formiddags. Hvorledes kommer De her?

Hans (affides).

Det er ogsaa sandt. (højt i Bondedialekt) Herren maa endelig ikke blive vred, jeg kan ikke gjøre for det. Jeg skal sige Herren, jeg tjener her paa Strandbjerg, og saa sagde Assessoren —

Ejbæk.

Aa De behøver ikke at fordreje Deres Maal; jeg har jo hørt, at De taler ligesaa godt Kjøbenhavnsk som jeg. Svar mig uden Komediespil, hvad vilde De her?

Hans.

Gode Herre, lad mig gaa!

Ejbæk.

Lad mig høre, hvad De vilde her!

Hans.

Jeg vilde — stjæle.

Ejbæk.

Ja saa! det var da godt, jeg forhindrede det. Gaa nu den Vej, hvorfra De kom!

Hans.

Gud velsigne Dem — Tak! — Nej, jeg vil ikke takke.

Ejbæk.

De maa ogsaa helst lade være. Gaa blot!

Hans (gaar henimod Vinduet).

De mener nu, at De er ædelmodig. Men De bryder Dem kun om at tænke paa Dem selv, derfor

vil De være mig kvit. Deres Ædelmodighed er ikke andet end Egenkjærlighed. Adjø!

Ejbæk.

Bi lidt — De har Ret!

Hans.

Vær ikke vred!

Ejbæk.

Jeg skal ikke gjøre Dem noget. Kom kun nærmere! Hvad vilde De stjæle heroppe?

Hans.

Fem Daler.

Ejbæk.

Og for fem Daler vilde De gjøre Dem til Tyv?

Hans.

Og veed De hvad fem Rigsdaler er for mig? Naar man nu ikke har andet Valg end enten at stjæle eller at springe i Stranden — hvad skal man saa gjøre?

Ejbæk.

Saadant et Valg bliver aldrig stillet for et Menneske. Man har altid en tredie Udvej — at lide.

Hans.

Har De prøvet det?

Ejbæk (slaaet).

Nej!

Hans.

Ja lad os saa gjemme den Tale til en anden Gang. Farvel!

Ejbæk.

Hør, jeg veed, De har Uret; men jeg vil ikke

dømme Dem. Jeg har endnu en fjerde Udvej, som maaske kan hjælpe Dem. Se her en engelsk Guldmønt, som omtrent er ti Daler værd. Tag den og stjæl saa ikke!

Hans (bevæget).

Det havde jeg ikke ventet af Dem! De gjør mig flov. Men maaske jeg kan gjøre Gjengjæld. Jeg har hørt Deres sidste Samtale — De maa ikke blive vred derover, jeg var nødt dertil. Jeg veed hvad De tænker paa, og jeg kan maaske hjælpe Dem.

Ejbæk.

Hvad har De da i Sinde?

Hans.

Jeg har i Aften hørt en anden Samtale, som jeg vil fortælle Dem. Tro mig — De skal faa al den Hævn, De ønsker.

Ejbæk.

Jeg ønsker ingen Hævn.

Hans.

De tror ikke, det er sandt. Hør blot — det er om Hr. Vermund.

Ejbæk.

Jeg vil ikke høre et Ord.

Hans.

Men hvad vil De da gjøre?

Ejbæk.

Jeg vil vælge den tredie Udvej og forlade dette Hus saa snart som muligt, og jeg vil raade Dem til paa Øjeblikket at gjøre det samme.

Hans (rørt).

Nej, saadan maa De ikke støde mig bort. Jeg er ikke saa slem, som De tror — o jo, jeg er meget, meget værre. Det er ikke første Gang jeg stjæler, jeg er en gammel, gammel Kjæltring — en af de allerværste. Men De maa ikke forstøde mig, jeg har aldrig truffet paa saadant et Menneske som Dem.

Ejbæk.

Hvordan er det da gaaet til, at De — (standser).

Hans.

At jeg er bleven en Kjæltring? O hvor veed jeg det? Jeg tror, jeg har været det lige fra Fødselen af. Men det nytter ikke, jeg fortæller Dem det; De forstaar mig dog ikke, De er ren og brødefri.

Ejbæk.

Nej — brødefri er jeg ingenlunde.

Hans (glad).

Har De ogsaa begaaet noget, De maa skamme Dem ved?

Ejbæk.

Ja tilvisse! Hvem har ikke det?

Hans.

Er De da ogsaa kommen i Strid med Lovene?

Ejbæk.

De borgerlige Love har jeg ikke overtraadt, men det er maaske ikke min Skyld; min Stilling i Verden har ikke givet mig nogen Opfordring dertil. Men for Gud er jeg en Synder, saa vel som De.

Hans.

O De dømmer saa mildt. Jeg hørte Dem før

forsvare den stakkels Forbryder, der af Omstændighederne bliver tvungen til at dynge Synd paa Synd; men — De maa ikke blive vred — jeg troede ikke, De mente det alvorligt, jeg antog det for Hykleri. Og hvor kunde jeg andet? Jeg har aldrig set andet end Ondt; der er kun eet Menneske, der har holdt af mig, og han lærte mig at stjæle.

Mel. af E. Bruun.

1.

Ja Verden mig gav kun Sorrig og Suk,
jeg aldrig har nogen gjort glad,
med Graad blev jeg døbt og varmet med Hug
og muntret med Haan og med Had.
En Tidlang jeg stirred paa Loven med Skræk,
jeg glemte den blot et Minut,
en eneste Gang kun — og saa var jeg væk,
Tilbagegang var mig forbudt.

2.

Og stemplet jeg nu blandt Mennesker stod,
selv tvang de mig frem paa min Vej,
men det var min Trøst, og det gav mig Mod,
at ej de var bedre end jeg.
Dog nu er det ude, min Kraft er fortært,
den Kraft, jeg mig selv havde skabt,
thi Dem har jeg sundet og nu har jeg lært,
at jeg er for evig fortabt.

Ejbæk (rækker ham Haanden).

Hør mig! der er Frelse endnu, De er ikke fortabt, naar De selv vil reddes. — Har De aldrig bedt til Gud?

Hans.

Jeg har prøvet paa det — een Gang — dengang

mit første Tyveri var opdaget. Jeg kunde ikke. Men sig mig — jeg tror Dem paa Deres Ord — er der virkelig noget om det? kan man bede til Gud? har De prøvet det?

Ejbæk.

Arme, forvildede Menneske! og det tvivler De paa?

Hans.

Tror De ogsaa, at jeg kan?

Ejbæk.

Det veed jeg saa sikkert som noget. Gud vil ikke vende sig bort, naar De selv vil søge ham.

Hans.

Om jeg vil? Hør mig — jeg har gaaet og tænkt paa at komme bort, for at begynde forfra paa en anstændig Haandtering. Og jeg troede, at det hele var gjort dermed. Men nu ser jeg at der er mere at gjøre. Og jeg skal naa det — De skal have Glæde af mig. Lev vel! Gud velsigne Dem!

(gaar ud af Vinduet.)

Ejbæk.

Han er frelst — men jeg! Dog Gud være lovet! man har noget at leve for, selv om det jordiske Haab glipper.

Fjerde Akt.

(Værelset fra første Akt. Glasdørene staa aabne.)

Første Scene.

Assessor. Krans. Laura. Johanne.

Krans.

Er de der endnu?

Assessor.

Ja desværre! Pigerne var deroppe med Kaffe, og de synes slet ikke at ane det ringeste.

Krans.

Siger De desværre til det, at de er her endnu?

Assessor.

Ja gid de aldrig havde sat deres Fødder indenfor mine Døre. Jeg veed, hvad Følgen vil blive. I Dag løber denne Historie om i hele Egnen, og i Morgen kommer den i Bladene.

Krans.

Men hvad kan det skade?

Assessor.

Aa man veed jo, at Folk altid holder med Gavtyvene. De, Hr. Kammerraad, De faar Æren af at have fanget dem, jeg faar Skammen af at være bleven

tagen ved Næsen. Jeg kjender det saa godt. Man vil gjøre sig lystig over den Høflighed, jeg har vist dem, skjønt det ikke var andet end simpel Gjæstfrihed; men den stille Tvivl, den indvortes Uvillie, som jeg bestandig har følt mod disse Mennesker, den vil man naturligvis ikke omtale.

Laura.

Men, kjære Fader, hvor kan du dog tro, at de to pæne Mennesker er simple Gavtyve? Nu da jeg har hørt Sagens Sammenhæng, forekommer det mig saa latterligt.

Assessor.

Ja besynderligt er det, at de har kunnet tilegne sig saa megen Levemaade. Men det simple stikker dog ogsaa igjennem.

Johanne.

Men, Onkel, det synes du slet ikke igaar.

Assessor.

Hvor veed du, at jeg ikke synes det? Jeg omtalte det kun ikke, fordi jeg den Gang ikke havde noget at støtte min Mistanke paa.

Krans.

Ja de unge Damer kan nu slet ikke sætte sig ind i det, men det er fordi de aldeles mangle Erfaring i det Kapitel.

Laura.

Men man har dog aldrig hørt noget lignende her til Lands.

Krans.

Aldrig — jo vist! Jeg har oplevet hundrede af den Slags Historier, mens jeg har været Birkedommer.

Laura.

Her i Egnen?

Krans.

Ja gudbevares!

Laura.

Det maa da være, før jeg blev født.

Krans.

Nej, det tror jeg dog ikke. Men jeg skal anføre et Exempel. Der boede nede paa Overdrevet en Skomager; det var en ganske pæn Mand, men han var meget fattig og havde en svær Mængde Børn, jeg tror det var en Snes Stykker, nej der var dog nok kun en femten sexten — men det kan nu ogsaa være det samme. Saa — en Morgen kommer Lars Andersen hen og melder mig, at der om Natten var bleven stjaalet en Kohud fra ham, men han havde ikke Mistanke til nogen bestemt. Hm, tænker jeg, hvem kan det være? men saa falder det mig paa en Gang ind: det maa være Skomageren.

Johanne.

Men den Skomager kunde vel heller ikke i Dannelse maale sig med Hr. Herløv og Ejbæk?

Krans.

Nej, det forstaar sig; men det gjør ikke noget til Sagen, for det viste sig siden, at det ikke var Skomageren, der havde stjaalet Kohuden, men derimod —

Johanne.

Men det at Skomageren ikke stjal, er da ingen Bevis for at vore Gjæster har stjaalet.

Krans.

Men, Frøken, De lader mig jo ikke tale ud. Men det nytter jo heller ikke, jeg forklarer Dem det. Opsæt De Deres Dom derover, til De har haft saa meget at bestille med Gavtyve, som jeg!

Johanne.

Gud bevare mig for det!

Krans.

Ja og jeg — jeg skal ogsaa bevare Dem derfor — hahaha!

Anden Scene.

De Forrige. Frue. Vermund.

Assessor.

Naa, Hr. Vermund! har Fruen saa indlemmet Dem i vore Hemmeligheder?

Vermund.

Ja!

Assessor.

Og hvad siger De saa dertil?

Vermund.

Hvad skal man sige?

Assessor.

Naa, kan De ikke give et ordentlig Svar? Er De ikke enig med os i, at der er Grunde nok til at anstille en alvorlig Undersøgelse?

Vermund.

Jo deri er jeg ganske enig med Dem.

Frue.

Ja Hr. Vermund kan endnu lægge en Grund til de forrige.

Krans.

Det var udmærket! Alle Bidrag modtages med Taknemmelighed, hahaha!

Vermund.

Aa det er kun en Bagatel.

Assessor.

Men lad os dog høre den! Hvad er det?

Vermund.

Det er en stor Ubetydelighed. Det er ikke andet, end at min Tegnebog er bleven stjaalen i Nat.

Alle.

Hvad for noget?

Assessor.

Og det skal hændes i mit Hus, hvor jeg har behandlet dem som pæne Mennesker! O det er uforskammet!

Laura.

Men hvor tør Hr. Vermund sige, at den er stjaalen. Saae De, at den blev stjaalen?

Vermund.

Nej, det plejer Tyvene ikke at holde af.

Laura.

Er det da ikke meget rimeligere og meget smukkere at antage, at den er faldet ned eller gledet tilside?

Vermund.

Ja smukkere er det maaske, men det er virkelig aldeles urimeligt. Jeg har gjennemsøgt Værelset fra Ende til anden, og den er sporløst forsvunden. Og jeg maa gjøre Frøkenen opmærksom paa, at jeg igaar Aftes lagde den paa Bordet, der staar midt i Stuen.

Krans.

Hvad var der i den Tegnebog?

Vermund.

Omtrent en Snes Daler og et Par Breve.

Krans (gnider Hænderne).

Aa det er prægtigt! Nu har vi dem.

Johanne (forknyt).

Laura, hvad skal man saa tro?

Laura.

Jeg er ganske rolig. Det kan ikke rokke min Tro paa dem.

Vermund.

Frøken Lauras Tro er overmaade stærk, den synes mig næsten at grændse til Overtro.

Assessor.

Ja jeg maa sige dig, Laura, jeg gider ikke høre paa det Vrøvl, for det er noget, som du slet ikke kan bedømme.

Laura.

Det vil jo snart vise sig, hvem der har Ret.

Vermund.

Ja De har nu vistnok et mere specielt Bekjendtskab til de to ærede Herrer, end vi kan smigre os med. Men da nu dog Sandsynligheden taler saa stærkt

imod dem, saa forekommer det mig bedst, at de strax uden videre bliver førte i Arresten. Saaledes forskaaner man Familien for de Ubehageligheder, som en retslig Undersøgelse vilde medføre.

Laura.

Hvad? vil De arrestere dem?

Vermund.

Ja jeg troede, det var nødvendigt. Men hvis De ikke ønsker det, saa vil jeg foreslaa, at vi lader dem løbe. Jeg vil med Fornøjelse renoncere paa mine tyve Daler.

Frue.

Nej, det kan vi ikke indlade os paa. Men vi er vist fuldkommen berettigede til at arrestere dem. Ikke sandt, min Ven?

Krans.

Jo, det er vi.

Frue.

Og jeg synes, at Hr. Vermunds Omhyggelighed for Familien fortjener at blive bedre optaget. De har her allerede døjet saa megen Ærgrelse og Skræk for disse Fyres Skyld, saa man burde vel gjøre Ende derpaa saa snart som muligt.

Krans.

Ja det er virkelig meget rigtigt. Naar vi altsaa blot maa faa en Vogn hos Asfesforen, saa skal De strax blive af med dem.

Asfessor.

Ja jeg skal ikke nægte, jeg synes bedre om at forhøre dem lidt først.

Laura.

Ja ikke sandt, Fader? det er meget bedre.

Assessor.

Du maa ikke tro, det er for at skaane dem. Nej, jeg er saa gal paa de Kjæltringer, saa jeg gjerne selv vilde tage dem lidt i Skole. Det kunde more mig at lumpe dem lidt af.

Vermund.

Aa det kan Assessoren gjøre alligevel.

Laura.

Fy!

Vermund (sagte).

De maa ikke tro, at det ikke ogsaa gjør mig ondt. Jeg forsikrer Dem —

Laura (sagte).

Jeg tror Dem ikke mere.

Krans.

Ja saa er det altsaa afgjort, at vi strax sætter dem paa Vognen.

Laura.

Men man beskylder dem jo for at have stjaalet en Tegnebog her i Huset, og jeg har altid hørt, at man helst holdt Forhør paa det Sted, hvor Forbrydelsen er begaaet.

Krans.

Ja vist — det er ganske rigtigt.

Vermund.

Aa det Princip behøver man vel ikke at holde saa strengt.

Krans.

Nej saamænd.

Assessor.

Men da det dog er et Princip, saa —

Krans.

Saa bør vi gjøre det — ja!

Frue.

Hør, jeg synes ikke, at vi af et saa uvigtigt Hensyn skulde forstyrre Familiens Ro længer. Synes du vel?

Krans.

Nej det er ogsaa sandt. Det bør vi ikke.

Assessor.

Men De hører jo, at vi selv ønsker, at et Forhør maa blive afholdt her i Huset.

Vermund.

Hvorfor er det da Assessoren saa magtpaaliggende?

Assessor.

Jeg ønsker det — lad det være Dem nok. Og jeg haaber, at Kammerraaden vil tage Hensyn til mit Ønske.

Krans.

Ja med Fornøjelse — gudbevares!

Frue (afsides til Vermund).

Saa maa vi se at hjælpe os paa en anden Maade.

Assessor.

Saa er det vel det bedste, vi strax tager fat paa dem, naar de kommer herned.

Krans.

Ja det synes jeg ogsaa. Og saa vil Assessoren nok tillade mig at føre Ordet, for jeg skal sige Dem —

Mel. Fr. S. 48.

1.

Det bli'r ej saa let dem at styre,
naar ej paa den rette Façon man sig ter;
det gjælder mod saadanne Fyre
at bruge den rigtige Embedsmaner.
Man grumme forsigtig maa være.

Vermund.

Ja smilde — det er de.

Krans.

Jo, jo!

Vermund.

Men Dem kan De ikke besnære.

Krans.

Nej her skal De komme tilkort, kan De tro.

2.

Frue.

Men først maa vi Mistanken skjule
og lade som intet.

Assessor.

Ja Fruen har Ret.

Frue.

Man tvinger sit Ansigt en Smule,
og er de først trygge —

Assessor.

Saa fanges de let.

Krans.

Ja det er vel værdt at probere,
for snedig er han, denne Hans.

Vermund.

Men Dem kan han ikke fixere.

Krans.

Nej pyt! jeg skal ride ham artig til Vands.

Tredie Scene.

De Forrige. **Ejbæk** og **Herlov** (med Rejsetasker paa).
Krans (lukker hurtig Glasdøren).

Ejbæk.

Hr. Assessor! maa jeg takke Dem for den Gjæstfrihed, De har vist os. Desværre tillader min Tid mig ikke længer at benytte mig deraf.

Assessor (yderst venlig).

Hvad? vil De allerede berøve os Deres interessante Selskab? (afsides) Den Kjæltring!

Krans (afsides til Fruen).

Bare de ikke har mærket noget!

Herlov.

Ja Ejbæk har paa en Gang faaet Samvittighedsskrupler over, at Theologien ligger og længes efter ham. Jeg for min Part maa tilstaa, jeg er ikke saa moralsk.

Assessor.

Aa det kommer vel ud paa et — jeg mener, De er begge to meget moralske Mennesker.

Herlov.

Ja Gud hjælpe os! (til Ejbæk) Hvad gaar der af Assessoren?

Ejbæk.

Maa jeg faa sige Assessoren Tak og Farvel.

Krans.

Hør — bi lidt — jeg er Birkedommer herude.

Ejbæk.

Ja det veed vi nok. Vi havde jo den Fornøjelse at træffe Kammerraaden her igaar.

Krans.

Hør, mine Herrer! — det er blot for en Forms Skyld — maatte jeg ikke se Deres Pas?

Herløv.

Vi har ingen Pas. Vi er gaaet hertil fra Kjøbenhavn.

Krans.

(afsides til Assessoren) Det stemmer. (høit) Maa jeg da se Deres Papirer?

Herløv.

Hvad skulde vi med Papirer?

Krans.

Jeg mener Deres Døbeseddel eller Vaccinationsattest eller —

Herløv.

Jeg har aldrig hørt, at Folk gaar med deres Døbesedler i Lommen.

Krans.

Jo, tillad mig, det bør man gjøre.

Herløv.

Gjør De maaske det, Hr. Vermund?

Vermund.

Jeg veed ikke, om min Døbeseddel maaske skulde

ligge i min Tegnebog, for den er bleven borte. De skulde vel ikke etsteds have set en Tegnebog?

Herløv.

Nej, hvor skulde vi have set den?

Krans.

Har De da ingen Vandrebog?

Herløv.

Men, Hr. Kammerraad, det er da et forunderligt Spørgsmaal; vi er jo ikke rejsende Haandværkssvende.

Krans (til Assessor).

De er ikke rejsende Haandværksvende — husk paa det!

Herløv.

Men maa jeg spørge, hvad er her i Vejen? Jeg kan slet ikke forstaa, hvor De vil hen.

Krans (sagte til Assessor).

Det er bedst, man begynder med det mindste Tyveri, det faar man dem lettest til at tilstaa. (høit) Nu skal jeg fortælle Dem det; det er en stor Ubetydelighed. En Havekarl har igaar set et Menneske, der var klædt som en af de Herrer, stige over et Havegjærde og tilegne sig nogle sammesteds voxende Stikkelsbær.

Herløv.

Ja det var mig.

Laura.

Hvad for noget?

Herløv.

Ja, Frøken, jeg kan ikke nægte det.

Krans (til Vermund).

Kan De se, jeg fik det pillet ud af ham.

Asfessor.

Naa De tilstaar altsaa, at De har stjaalet Stikkelsbærrene?

Herløv.

Ja stjaalet — det er nu saadan et slemt Udtryk. Havde den Havekarl blot vist sig, saa havde jeg bedt ham derom; men da jeg ikke saae nogen, var jeg jo nødt til at tage dem uden Komplimenter.

Krans.

Ja saa gjør vi heller ingen Komplimenter — hahaha!

Vermund.

Naa, Frøken Laura, hvad siger De saa?

Laura.

Det havde jeg ikke troet, men jeg er overbevist om, at Hr. Ejbæk ingen Del har deri.

Herløv.

Jo han er min Medskyldige i den uhyre Forbrydelse. Han spiste af Stikkelsbærrene, skjøndt han godt vidste, hvorledes jeg havde faaet dem.

Frue.

De synes ret at more Dem over den Historie.

Herløv.

Ja jeg ser ikke, at her er noget at græde over. Vil De bare nævne mig, hvem der er Ejer til disse uvurderlige Stikkelsbær, saa skal jeg nok klare det med ham.

Krans.

Ejeren staar for Dem, det er mig.

Herløv.

Det træffer sig jo meget heldigt, saa kan det være gjort i en Fart. Hr. Kammerraad! som De veed, har jeg været saa fri at byde mig til Gjæst hos Dem. Hvis De finder det noget paatrængende, saa kan jeg undskylde mig med, at jeg var varm og tørstig, og Deres Stikkelsbær meget appetitlige. — Er det saa godt?

Krans.

Nej, man slipper ikke saa let.

Herløv.

Ja saa? Ønsker Kammerraaden maaske nogen Erstatning? Saa vil jeg bede Dem engang bære min Fader og mig med et Besøg paa Skovlykke i Jylland. Der har vi ogsaa Stikkelsbær, som ikke staar meget tilbage for Deres.

Assessor.

Nej stop! nu taaler jeg ikke længer den frække Tone — veed De det!

Herløv.

Hvad behager?

Ejbæk.

Hr. Assessor!

Assessor.

Ti De stille! nu vil jeg tale til Dem.

Herløv.

Vær saa artig at blive ved! De begynder saa kjønt.

Mel. af C. J. Hansen.

1.

Assessor.

Da igaar jeg i Skoven Dem mødte,
havde aldrig jeg set Dem før,
men ej koldt jeg Dem bort fra mig stødte,
nej, jeg aabned Dem selv min Dør.
I mit Hus jeg Dem optog som Sønner,
gav Dem alt det gode jeg veed;
er det derfor, at nu De belønner
mig med sort Utaknemlighed?

Laura.

Men, kjære Fader, det veed du jo slet ikke.

Assessor.

Tag dem ikke i Forsvar!

2.

Ja det maatte mig vel overraske,
at De saaledes bar Dem ad:
vi har drukket af selvsamme Flaske,
vi har spist af det samme Fad.
Da jeg havde saa højt Dem feteret,
burde jeg dog vel være fri;
men selv her De Dem ej har generet
for et skammeligt Tyveri.

Herløv.

Assessoren maa undskylde, at jeg ikke kan bare mig for at le — hahaha! Kalder De det et skammeligt Tyveri?

Ejbæk.

Hr. Assessor! Jeg indser nu klart, at De maa støtte Deres Anke imod os paa noget ganske andet end den ubetydelige Historie med Stikkelsbærrene. Tør jeg

da udbede mig en tydelig Forklaring om, hvad det er man beskylder os for.

Assessor.

Vi har al Grund til at tro, at De i Nat har stjaalet Hr. Vermunds Tegnebog.

Ejbæk.

Hvad siger De?

Herløv.

Stjaalet en Tegnebog? Hvad Grund har De til at tro det?

Krans.

Aa, naar De har tilstaaet det ene Tyveri, kan De ligesaa godt tilstaa det andet med.

Herløv.

Nej hør, der er dog et Pokkers Spring fra nogle Stikkelsbær til en Tegnebog.

Vermund.

Vi mente nu, at det Spring ikke var noget nyt for Dem.

Herløv.

Nej, det er ganske sandt. Det er naturligvis ogsaa os, der stak Ild paa Huset i Sværtegaden og slog Armen over paa en Rokkedrejer og paa den ubarmhjertigste Maade myrdede vore fem smaa Børn.

Krans.

Hvad for noget? Sikken en Masse Misgjerninger! (til de andre) Vil De huske paa det!

Herløv.

Naa saa det tror De ogsaa?

Assessor.

Aa vi veed meget vel, at De driver Spot med os.

Herløv.

Man kan dog ikke andet.

Frue.

Nej det lader til, at De ikke kan andet.

Ejbæk.

Hør, Hr. Kammerraad! lad os tale os til Rette.

Krans.

Nej, det skal jeg ikke have noget af.

Herløv.

Nej smid De os strax i Arresten! Hvorfor skal man gjøre saa mange Omstændigheder, det er jo i Grunden dumt.

Krans.

Han injurierer mig oven i Kjøbet. (til de andre) Vil De huske, at jeg er dum!

Vermund.

Jeg skal ikke glemme det.

Krans.

Og du skal strax komme i Arresten, gode Karl! Vi kjende dig nok, Hans.

Herløv.

Jeg hedder ikke Hans.

Krans.

Ja saa hedder du min Sjæl Kristen Skjævben.

Herløv.

Kristen — hahaha! (bryder ud i en voldsom Latter) Ejbæk, hører du?

Ejbæk.

Hvad ler du af?

Herløv.

Man antager os for to udbrudte Slaver — haha-haha! Er det ikke udmærket?

Vermund.

Deres Latter forekommer mig lidt tvungen.

Assessor.

Ja vi skal snart vænne Dem af med at le. Vil De følge med!

Laura (til Ejbæk).

De maa ikke tro, at jeg deler den latterlige Mening —

Assessor.

Stille — ikke et Ord mere!

Frue (afsides til Laura).

Hør, det var højst uklogt af Dem.

Herløv.

Men hvad siger De, Frøken Johanne?

Johanne.

Jeg vilde saa gjerne tro det bedste.

Krans.

De skal ovenpaa. Deres Rejsetasker skal visiteres.

(Assessor, Krans, Frue, Ejbæk og Herløv gaa.)

Fjerde Scene.

Laura. Johanne. Vermund.

Laura.

Hr. Vermund, hvorfor gaar De ikke med?

Vermund.

Fordi jeg vil tale et Par Ord med Dem, mine Damer. Det synes, at De er fortørnede paa mig, skjøndt jeg ikke kan indse hvorfor. Efter den Smule jeg kjender til de unge Herrer, kan jeg dog ikke — med den bedste Villie — undgaa at finde dem mistænkelige. Og dog — da De har en anden Overbevisning, saa vil jeg tilsidesætte min egen, jeg vil slutte mig til Deres Parti.

Laura.

Jeg tror ikke, De mener os det ærligt.

Vermund.

Har jeg da fortjent den Mistro af Dem? Dog jeg skal vise Dem, at jeg mener det. — Efter den Tilstaaelse de allerede har afgivet, er det aabenbart, at de to Herrer ikke kan undgaa Arresten. Er de uskyldige, vil det være dem dobbelt pinligt, og det vil bringe Skam over Huset her; er de skyldige, saa vil det føre til noget værre. Det eneste, der derfor er at gjøre, er at lade dem slippe bort, og det er dertil jeg vil tilbyde Dem min Hjælp.

Johanne.

Ja det er sandt. Hjælp dem med at komme bort, saa skal De have saa mange Tak.

Vermund.

Hvad siger De, Laura?

Laura.

Deres gode Villie takker jeg Dem for, men Deres Raad forkaster jeg.

Vermund.

Men De ser jo, at det er den bedste Maade.

Laura.

Nej, det er den sletteste. Er de skyldige, saa lad dem straffes; er de uskyldige, saa fortjener de vel en grundig Retfærdiggjørelse.

Vermund.

De har ingen Tro til mig mere. De har forandret Dem — forandret Dem meget siden igaar.

Laura.

Ja det er sandt.

Vermund.

Og hvad har jeg da gjort Dem? Har jeg krænket Dem med min Tale? O De kjender jo mit vilde, uregerlige Sind, som mod min Villie løber af med mig; De veed jo, at jeg ikke er saa slem, som jeg lader.

Mel. Naar Morgenrøden luer.

1.

Ja De forlængst erfared
hvad i mit Hjerte bor,
for Dem jeg aabenbared
min bedste Drøm paa Jord.
De maa — De maa mig kjende,
og dog kan koldt De nænne
at veje hvert mit Ord.

2.

(griber hendes Haand).

O Laura, lad dig bøje!
mit Mod har mig forladt;
et Lysglimt fra dit Øje
kan sprede Tvivlens Nat.

Et Haab du har mig givet,
paa det jeg bygged Livet —
o dræb det ej saa brat!

Laura.

Vermund! De maa bære over med mig, jeg kan ikke i dette Øjeblik — De maa forlade mig.

Vermund.

Naar De blot vil vise mig et mildt Ansigt, blot love mig, at De ikke længer vil være vred paa mig.

Laura.

Jeg er ikke vred paa Dem.

Vermund.

Saa vaagner mit Haab igjen. Nu gaar jeg trøstet.

(gaar.)

Femte Scene.

Laura. Johanne.

Laura.

Kan det nu være Falskhed? Johanne, tror du, at han mente det?

Johanne.

Om han mente med sit Frieri? ja det var da tydeligt.

Laura.

Nej, jeg kan ikke elske ham, nu veed jeg det. — O jeg maa have Luft (lukker Glasdørene op).

Johanne.

Hør, Laura, hvad skal man egentlig tænke om Hr. Herløv efter den Historie med Stikkelsbærrene?

Laura.

O det er jo ikke andet end en Kaadhed, som da ikke kan sætte nogen Plet paa hans Karakter. Du kan være vis paa, at det er et skikkeligt Menneske.

Johanne.

Ja det vilde jeg ogsaa saa gjerne have. For jeg skal sige dig, vi talte saa meget sammen igaar, og jeg tror næsten, at han friede til mig.

Laura.

Hvad svarede du da?

Johanne.

Herregud, hvad skulde jeg svare? Jeg vidste jo ikke dengang, at han var en Slave.

Laura.

Du kan være vis paa, han er den, han udgiver sig for.

Johanne.

Gid du havde Ret — jeg vilde saa grumme nødigt have, at han skulde være en Slave. Men hvorfor er du saa bedrøvet? Naar du ikke kan elske Vermund, saa maa han jo finde sig i det.

Laura.

Ja men jeg har for hans Skyld stødt en anden bort.

Johanne.

Ejbæk?

Laura.

Ja!

Johanne.

Og nu tror du, at du i Grunden elsker ham — hvad? ikke sandt?

Laura.

Jo!

Johanne.

Men det kan jo godt gjøres om. Du kan jo sige til ham —

Laura.

Skal jeg fortælle ham — nej, det kan jeg ikke. Jeg har stødt ham bort. Du saae jo, hvad Hastværk han havde for at komme herfra.

Johanne.

Aa det kunde jo snart bringes i Orden, naar jeg bare vidste, at de ikke var Slaver.

Sjette Scene.

De Forrige. Hans (viser sig i Døren).

Hans.

Ja det kan De være rolig for. (Johanne udstøder et lille Skrig) Bliv ikke bange, lille Frøken! jeg kommer her for det bedste. Er De ikke saa god at komme lidt nærmere, for jeg er for simpel til at gaa saa langt ind i Stuen.

Laura (gaar hen til ham).

Hvad vil De da?

Hans.

Jeg vil blot fortælle Dem, at de to unge Herrer er ligesaa uskyldige i det, man anklager dem for, som Damerne selv.

Laura.

Ja derom var jeg overbevist i Forvejen.

Hans.

Det var kjønt af Dem. Det tænkte jeg nok. Og jeg skal strax komme med Beviset.

Johanne (staar nærmere).

Maa jeg høre det Bevis.

Hans.

Bi lidt, der er først andre Ting at klare. (til Laura) Ser De, jeg kjender nu lidt til Deres Historier, men hvorfra jeg kjender dem, det er der nu ingen Tid til at snakke om. Og det er nu vist, at Hr. Vermund er en stor Filur, han mener Dem det ikke godt, han har allerede en Kjæreste inde i Kjøbenhavn.

Laura.

Men hvoraf veed De det?

Hans (tager et rødt Brev frem).

Heraf. Nu skal De selv se.

Johanne (tager det).

Aa det er det! Det er udmærket. Nu skal vi se.

Laura.

Vil du læse fremmede Folks Breve?

Johanne.

Ja han har selv givet mig Lov til at læse det, naar jeg kunde faa fat paa det. Men det er det samme, jeg skal bruge det alligevel (putter det i Lommen).

Hans.

Og Dem, Frøken, vil jeg bede hilse Hr. Ejbæk fra den Kjæltring, han traf igaar.

Laura.

Men hvad skal det betyde?

Hans.

Sig De det blot! Og fortæl ham, at jeg har lagt mig hans Ord paa Hjerte, og at jeg har tænkt paa dem hele Natten, og at jeg nok tror, jeg kan blive et skikkeligt Menneske. Han skal høre fra mig. — Lover De mig det?

Laura.

Ja!

Hans.

Og saa maa De holde lidt af ham — hører De! Det er en prægtig Fyr, det veed jeg; han fortjener det bedre end nogen anden.

Laura.

Men hvem er De da?

Hans.

Bi lidt — nu kommer vi strax til det.

Syvende Scene.

De Forrige. Krans.

Johanne.

Det er Kammerraaden.

Hans.

Saa far vel! Nej bi — det kan være det samme.

Krans.

Hvem er det? Aa det er jo Mads Rasmussen fra Elmetofte. Ikke sandt?

Hans (i Bondedialekt).

Jo!

Krans.

Naa det var godt, du kom, for de Fyre er saa stædige. Vi kan ikke faa dem til at bekjende.

Hans.

Nej jeg skulde ogsaa fortælle Dem, at De har taget fejl. Det er ikke de rigtige.

Krans.

Hvad for noget? hvoraf veed du det?

Hans.

Jo for Kristen Skjævben blev taget ved Esrom igaar Aftes.

Krans.

Fy for en Ulykke! Det var dog skammeligt.

Hans.

Og saa skulde jeg levere Dem denne Bog. Den er nok bleven stjaalet her i Nat.

Krans.

Hvad? er det Hr. Vermunds Tegnebog?

Hans.

Jo, det skal det nok være.

Krans.

Er alle Pengene i den endnu?

Hans.

Hver evige Skilling.

Krans.

Men hvem er det da, der leverer den tilbage?

Hans.

Det er den, der har stjaalet den.

Krans (forvirret).

Saa? Men — men — jeg — jeg kan ikke for-

staa — du — du sagde før, at Kristen Skjævben var greben, hvor — hvor er da Skriverhans?

Hans.

Kan De se den Baad?

Krans.

Ja — ja —

Hans.

Og kan De ogsaa se det Skib?

Krans.

Ja vist! Men — men hvorfor spørger du om det?

Hans.

Jo for nu gaar jeg ned i den Baad, og saa sejler jeg ud til det Skib.

Krans.

Men hvorfor gjør du det?

Hans (med sin naturlige Stemme).

Jo, for jeg er Skriverhans.

(iler ud).

Ottende Scene.

Laura. Johanne. Krans.

Krans.

Stop — stop! Aa der er ingen, der kan høre det. Og han løber ned ad Bakken. Aa kald paa de andre, saa skal jeg passe paa ham imens.

Laura.

Hvor er de andre?

Krans.

Naa, vil De saa passe paa, saa skal jeg kalde

(iler ud).

Laura.

Aa Gud ske Lov! nu er han strax ved Baaden.

Johanne.

Naa saa det var den rigtige Gavtyv!

Niende Scene.

De Forrige. Krans. Frue. Assessor. Vermund.

Mel. Bor jeg paa det høje Fjeld.

1.

Krans.

Kom — kom — kom dog blot herhen!

Assessor.

Naa hvad er det?

Krans.

Nej se — han har skyndt sig forbandet.

Assessor

Hør —

Vermund.

Tal —

Frue.

Sig mig dog, min Ven!

Krans.

Og se nu er han ude paa Vandet.
O Gud!

Assessor.

Han er rent fra Sands.

Krans.

Aa nej se! nu ved Skibet han er allerede.

Assessor.

Hvem?

Vermund.

Hvem?

Krans.

Aa det er jo Hans,
det er Skriverhans — Fyren dernede.

Assessor.

Hvad for noget?

Frue.

Hør dog et Ord!

Krans.

Aa se nu — nu gaar han ombord;
alt han staar paa Briggens Dæk.

Assessor.

Men hvad vil han paa den?

Krans.

Han vil væk!

2.

Ja han har os holdt for Nar,
han er borte.

Assessor.

Men siig, jeg kan ikke begrib'et.

Frue.

Hør, en Kikkert vel De har,
man kan vist læse Navnet paa Skibet.

Johanne (bringer Kikkerten).

Værsgo!

Krans (tager den).

Hurtig — lad mig se!
Nej jeg ryster paa Haanden, og Skibet det sejler.

Assessor (tager den).

Kom da! — det er vist et P,
nej et F — nej et T — nej jeg fejler.

Frue.

Vermund, kom! De ser jo saa godt.

Vermund (tager Kikkerten).

Nej det bliver nu altfor smaat.
Skibet flyver —

Krans.

Bæk er Hans.

Vermund.

Ja, og De red ham artig til Vands.

Assessor.

Men jeg kan ikke forstaa det. Hvor kan Skriver-hans være derude, han er jo her ovenpaa.

Krans.

Nej vi har taget fejl.

Assessor.

Men den anden Slave?

Krans.

Kristen Skjævben blev greben ved Esrom igaar.

Assessor.

Men Gud forbarme sig! saa er de Mennesker jo uskyldige?

Krans.

Ja jeg frygter for det.

Vermund.

Aa det er da ikke saa vist.

Assessor.

Aa jo — naturligvis. Naar De ikke er de andre,

saa maa de jo være sig selv. — Men hvoraf veed De det?

Krans.

Skriverhans var jo selv herinde i Stuen.

Assessor.

Herinde?

Frue.

Men hvorfor holdt du da ikke paa ham?

Krans.

Aa han sled sig løs og løb sin Vej. Og det er ham, der har bragt mig Brevet fra Konsul Holmberg. Naar jeg nu bare kunde begribe, hvor han har faaet det fra.

Frue.

Han har naturligvis selv skrevet det.

Krans.

Mener du? Ja er det ikke mageløst, saa de er udspekulerte?

Assessor.

O det er skammeligt, at De har kunnet lade Dem binde saadan noget paa Ærmet! Hvad skal vi nu gjøre ved de unge Herrer, efter at vi har behandlet dem paa den Maade?

Vermund.

Aa — de har da ikke lidt nogen Skade.

Assessor.

Jo vi har behandlet dem hundsk, det kan vi ikke fragaa. Og vi maa give dem en eklatant Satisfaktion. En af os maa gaa op, for at stille dem tilfreds.

Vermund.

Skal jeg gaa op og holde Talen?

Asfesfor.

Nej, Laura har bestandig taget deres Parti; hun vil letteſt kunne forſone dem. Gjør det, lille Laura!

Laura.

Ja gjerne! (gaar).

Tiende Scene.

De Forrige uden Laura.

Vermund.

Men bi lidt! vi er ikke færdige endnu. Hvem er det, der har ſtjaalet min Tegnebog?

Asfesfor.

Ja det er ogſaa ſandt.

Krans.

Det har Skriverhans. Han har ſelv leveret mig den tilbage med alle Pengene i (flyer den til Vermund).

Vermund.

O det er ikke muligt! (aabner den) Jo de er her rigtignok. Nej, nu ſtaar Verden ikke længe.

Krans.

Det har jeg aldrig oplevet i min Praxis.

Asfesfor.

Ja Tyven vil gjøre os til Skamme, fordi vi har ſaa lidt Tiltro til vore Medmenneſker.

Frue.

Nej, det kan aldrig hænge rigtig ſammen. Hr. Asfesfor maa jeg tale et Ord med Dem (taler ſagte med ham)

Johanne.

Hr. Vermund, her er et Brev. Det er det, De igaar gav mig Lov til at se, naar jeg kunde faa fat paa det.

Vermund.

Naa ja — men De har naturligvis ikke benyttet Dem af det.

Johanne.

Ja jeg har blot set Over- og Underskriften; men jeg havde da gjættet rigtig.

Vermund.

Ja det synes saa — men jeg haaber da, at De ikke har omtalt det for nogen.

Johanne.

Nej gudbevares! jeg har ikke sagt det til andre end Laura.

Vermund.

Ja saa? Jeg takker Frøkenen for Deres Diskretion!

Johanne.

Ingen Aarsag!

Vermund.

(aflides) Er det saadan fat? Hm! (høit) Maa jeg tale et Ord med Assessoren?

Assessor.

Naa hvad vil De?

Vermund.

Hr. Assessor, jeg elsker Deres Datter.

Assessor.

Saa?

Vermund.

Og jeg tror ogsaa, at hun i Grunden elsker mig igjen.

Assessor.

Ja men det har vi ingen Tid til at tale om nu.

Vermund.

Jo jeg tror, det netop er den belejlige Tid, for hvis jeg ikke fejler, gaar Hr. Ejbæk med lignende Planer som jeg.

Assessor.

Saa? Tror De virkelig, Hr. Ejbæk skulde —

Vermund.

Det slaar neppe fejl. Og det forekommer mig betænkeligt; for om Hr. Ejbæk end ikke er nogen Forbryder, saa er det dog tydeligt, da mine Vinduer vare lukkede, at Tyven kun har kunnet komme igjennem hans Værelse, og de maa da følgelig staa i en Slags Komplot med hinanden.

Assessor.

Aa Snak! Saadan noget kommer Fruen ogsaa med, men jeg tror ikke et Ord mere af det altsammen. Om jeg saa havde ti Døtre, vilde jeg med Fornøjelse give dem til Hr. Ejbæk allesammen.

Vermund.

Det er stor Skade, at De ikke har ti, Hr. Svale.

Assessor.

Hvad skal det betyde?

Vermund.

Er Deres Navn ikke Svale?

Assessor (oprigtig).

Aa — om jeg saa havde hundrede Døtre, vilde jeg ikke give Dem en eneste af dem — veed De det.

Ellevte Scene.

De Forrige. Laura. Ejbæk. Herløv.

Mel. Fr. S. 9.

1.

Assessor.

Mine Herrer! Har nu De vor Skyld os forladt?
Ja jeg veed, vi behandlet har Dem temmelig plat;
men en Tyveknægt, som lusked her ved Dag og ved Nat,
havde Kammerraaden Blaar i Øjnene sat.
Og vi andre — vi var saa forvirrede blot,
jeg kan fast sige taabelige —

Vermund.

Det kan De godt.

Assessor.

Saa vi mente, skjøndt jeg selv dog endnu tviveled saa smaat,
at De hørte til et simpelt Tyvekomplot.

Herløv.

O Hr. Assessor!

Ejbæk.

Tro mig, saafremt
De os virkelig behandlet har lidt slemt —

Herløv.

Er det glemt.

Assessor.

Nu saa maa ingen mere da være forstemt,
vi anse hele Sagen blot for en Skjemt.

2.

Men da Freden er sluttet og bilagt vor Tvist,
maa vi skjule, vi narret blev ved Tyvenes List,
for jeg veed, man vil os unde hverken Ro eller Rist,
naar det kommer ud blandt Folk.

Vermund.

Men det gjør det vist.

Assessor.

De vil indse, at denne Historie let
kunde skade vor Kammerraad.

Krans.

Ak ja, De har Ret.

Vermund (til Assessor).

Og paa Deres Renomme den kunde sætte en Plet.

Assessor.

Ja — og derfor vil jeg be' Dem —

Krans.

Kjønt holde tæt.

Herløv.

Ej vi forstyrre skal Deres Ro.

Ejbæk.

Hr. Assessor, vi kan tie — maa De tro —

Herløv.

Begge to.

Assessor.

Nu en Streg da derover! og saa er vi fro,
paa Strandbjerg skal herefter Glæden kun bo.

Ejbæk.

Og saa maa jeg sige Dem Farvel.

Assessor.

Hvad, vil De bort nu? Nej, det faar De sandelig
ikke Lov til.

Ejbæk.

Jo det er mig umuligt at blive.

Johanne.

De skal blive. — Jeg skal nok faa ham til det (taler sagte med ham).

Krans.

Men det er sandt! Vi har endnu ikke faaet Rede paa de Stikkelsbær.

Assessor.

O kom nu ikke med saadan noget!

Herløv.

Ja Stikkelsbærrene har jeg skjaalet, det er sikkert. Men jeg haaber da, jeg slipper med at komme paa Vand og Brød.

Assessor.

Aa Kammerraaden har vist ikke Lyst til at røre for meget ved den Historie.

Krans.

Nej, naar Assessoren mener —

Johanne.

Hr. Ejbæk bliver.

Ejbæk.

Ja nu er jeg overtalt.

Assessor.

Bravo! det kan jeg lide. Og dersom der er noget, De skulde ønske — jeg har en lille Anelse — saa kan De trøstig henvende Dem til mig.

Ejbæk.

Tak! Jeg kunde maaske engang benytte mig af Assessorens Tilbud. (sagte) Hvad mener De, Laura?

(Laura rækker ham Haanden).

Herløv.

Gjælder det samme Tilbud ogsaa for mig?

Assessor.

Hvad er der ogsaa noget paafærde med Dem?

Herløv.

Ja det er jo rigtignok endnu en Hemmelighed, men —

Johanne (hurtig).

De maa ikke sige det.

Mel. Mener du, at den har Lykken fat.

1.

Krans.

Sagen sluttet er, saavidt som nu jeg ser,
skjøndt denne Gang ej min Færd med Sejren krones,
men jeg lover, at Forbryderen ej mer
mit skarpe Blik skal undgaa —

Vermund.

Ja og Deres Kones.

Frue (til Vermund).

Men naar hjem vi drager,
Dem vi med os tager.

Vermund.

Ja hos Dem forstummer
al min Sorg og Kummer.

Alle.

Sagen sluttet er, saavidt som nu vi ser,
skjøndt denne Gang ej hans Færd med Sejren krones;
men vi haaber, at Forbryderen ej mer
hans skarpe Blik skal undgaa — heller ej hans Kones.

2.

Assessor.

Ja, vort Eventyr er sluttet nu igjen
men ingen List skal os mer bag Lyset føre;

under landlig Fryd skal denne Dag gaa hen,
i Morgen vi til Byen allesammen kjøre.

Ejbæk.

Ja mod Livets Gammen
vil vi kjøre sammen.

Herløv.

Ej vi mer skal have
af til Fods at trave.

Alle.

Ja vort Eventyr er sluttet nu igjen,
men ingen List skal os mer bag Lyset føre;
under landlig Fryd skal denne Dag gaa hen,
paa Strandbjerg skal kun Glædens Stemme la' sig høre.

3.

Herløv.

Ganske som en Fodtur Ungdomstiden gaar,
med frejdigt Mod man sig fægter gjennem Livet.

Ejbæk.

Frem vi haster, og vi selv det ej forstaar,
thi mod et ukjendt Maal en Higen er os givet.

Herløv.

Men i Havnen staar vi.

Johanne.

Nu ej længer gaar De.

Ejbæk.

Nu vort Maal vi kjende.

Laura.

Saa har Rejsen Ende.

Alle.

Ganske som en Fodtur Ungdomstiden gaar,
med frejdigt Mod man sig fægter gjennem Livet,
Hjertet drømmer sødt om Kjærlighedens Vaar,
og held os, naar saa let som her den blev os givet.